

Christiansfeld Kommune

1970 - 2006

- vi har hjertet med!

CHRISTIANSFELD - en storkommune

Christiansfeld kommune har eksisteret som selvstændig kommune fra d. 1. april 1970 til 31. december 2006.

De følgende sider handler om nogle af de forhandlinger der førte til dannelsen af kommunen, og om de beslutninger, personer og begivenheder, der har præget de næsten 37 år, kommunen har fungeret som selvstændig enhed.

1970 - STORKOMMUNERNE BLIVER FØDT

Sammen med Christiansfeld bliver 274 andre kommuner dannet ved kommunalreformen i 1970

Det var en meget omfattende reform af opgave- og byrdefordelingen og kommunestrukturen, der blev vedtaget med start 1. april 1970.

Før 1970 var der 1388 kommuner, mens der var 108 enheder, der løste amtsop-

gaver, nemlig 25 amter og 83 købstæder, der alle løste de samme typer opgaver. Det vil sige, at amterne var en slags overbygning for landkommunerne, som løste en række opgaver, som den enkelte kommune ikke var i stand til at løse, samti-

dig med, at amterne selvstændigt eller i samarbejde med købstæderne løste større regionale opgaver f.eks. inden for sundhedsvæsenet. Købstæderne skulle så derudover naturligvis løse de almindelige kommunale opgaver.

Færre kommuner

Ved reformen blev der dannet 275 primærkommuner, der alle havde samme slags opgaver at løse, og der var nu ikke længere forskel på købstadskommuner og landkommuner. Samtidig blev der dannet 14 amter,

der skulle løse de overordnede regionale opgaver inden for sundhedsvæsen, socialvæsen, undervisning og infrastruktur. Kun Frederiksberg og Københavns kommuner skulle fortsat udføre amtsopgaver. Ifølge tidligere kommunal-

direktør Jørgen Lund, var Christiansfeld den kommune i Danmark, der blev sammensat af det største antal tidligere kommuner, nemlig 10 landkommuner og flækken Christiansfeld.

1970

Birkebo indvies

Efter en proces, der startede i 1964 med en forhandling mellem en række kommuner om oprettelse af et plejehjem, der kunne optage beboere fra de forskellige landkommuner og fra Christiansfeld, kan det nybyggede plejehjem indvies den 11. august 1968. Det er en institution, der er bygget efter de mest moderne principper

1970 - Skolelukning

Frørup skole lukkes ved udgangen af skoleåret 1969/70. Fra 1971 skal skolebørnene indmeldes i Taps skole. De seneste år har kun de yngste 5 årgange været undervist i Frørup.

Dispositionsplan

Dispositions- og byplan forelægges Byrådet og anbefales af formanden for byplanudvalget, Bent Skrifer. Dispositionsplanen er udarbejdet af byplankonsulent Sv. Allan Jensen København. Planen, der sikrer boligområder for de næste 17 år godkendes af Byrådet i august 1970

1970

Budgetlægning

Budgetlægningen er i gang med kommunens andet budgetår. Der skal bruges 19 mill. kr mod 14 mill. det første år. Alene til lærerløn skal der bruges 2 mill. kr. Der henlægges 100.000 kr. til en kommende svømmehal. Skatteprocenten forventes at blive på 20,5 mod 19,4 sidste år. Det er lidt usikkert om kirkeskat og evt. amtsskat er medregnet. Opgives i kommunens tidlige år meget forskelligt i aviserne.

Skoleudvidelse

En omfattende ombygning og udvidelse er tilendebragt på Tyrstrup skole, der bl.a. nu kan indvie et nyt flot bibliotek. Projektet har kostet 3,5 mill. kr. Skoleinspektør Erik Sørensen er tilfreds med, at man helt har "glemt" plads til administrationen og til lærerværelse. Der er ansat 35 lærere ved skolen. Skolen har ved starten af skoleåret 566 elever.

1970 - 1971

Nyt fysiklokale

Ved Christiansfeld skole er der blevet taget et nyt fysiklokale i brug i et nybygget lokale ved siden af hjemkundskabslokalet, hvor fysikundervisningen hidtil er foregået. Der er til det nye moderne fysiklokale anskaffet udstyr til 30.000 kr. I et andet nybygget lokale i samme fløj, kaldet Laden, ud mod Nørregade, skal en 1. realklasse have klasseværelse.

1971 - Teknisk forvaltning flytter

Teknisk forvaltning, der fra kommunens start har haft til huse på Taps skole, flytter i september ind på gården Kathrinesminde i Lindegade.

Pensionistrejser

Socialafdelingen arrangerer pensionistrejser til Gardasøen. Der er reserveret plads til 100 personer, og der er en egenbetaling på 400 kr. Allerede den 12. marts meddeles, at der bliver 2 ture, idet der er indskrevet 106 til den første tur. Den 4. oktober tager 109 morgenfriske pensionister af sted. Der 220 i alt, og resten rejser ugen efter

**Tillæg til Tyrstrup
Herreds Tidende
på 20 sider.**

**Udkommer kun
i uge 48, 2006.**

Oplag: 6.000 stk.

Redaktion:
Andrea Hansen
H.C. Jensen
Ole Sørensen
N.P. Wiborg

Foto udlånt af :
Christiansfeld
Lokalhistorisk
Forening
og
Christiansfeld
kommune

**Udgivet
i samarbejde
mellem:**
Tyrstrup Herreds
Tidende
og
Christiansfeld
kommune

FRA UDVIKLING TIL AFVIKLING

Christiansfeld kommune lukker d. 31. december 2006. Jeg er blevet bedt om at skrive lidt om de tanker, der i den forbindelse går gennem hovedet. Derfor overskriften.

Fra 1986, hvor jeg blev medlem af byrådet, er der sket en fantastisk udvikling.

Hvem ville dengang have forestillet sig, at man som byrådsmedlem i år 2000 kunne sidde hjemme ved sin computer og læse dagsordener?

Hvem ville have forestillet sig, at der ved byrådsmøderne var muligt for byrådsmedlemmerne på storskærm at kunne følge med i dagsorden og direkte indskrivning af resolutioner?

Hvem havde forestillet sig, at alle kommunens kort ville være frit tilgængelige for alle borgere på Internettet?

Ja, hvem vidste dengang at der var noget der ville komme til at hedde Internettet, og hvilken revolution det ville medføre for samfundet?

Næppe nogen, - men alt dette blev en realitet.. Den store udvikling på IT-området blev den måde, hvor det blev muligt for alle borgere at få betydelig bedre indsigt i, hvad der egentlig skete i Christiansfeld Kommune.

Vi kan også sige, at det var i den periode, kommunen gik fra at være "myndighed" til at være et serviceorgan for borgerne. Det er selvfølgelig ikke alle borgere, der har syntes at servicen var god nok. Men alle medarbejdere har ydet en meget stor indsats,

for at borgerne har kunnet få den optimale service, der har været mulig indenfor de udstukne økonomiske rammer.

Og lige netop økonomien har gennem alle årene været det store diskussionsemne.

Gennem mange år var Christiansfeld kommune kendt for at være den kommune, der i Syd- og Sønderjylland havde den højeste skatteprocent. Gennem de senere år er det lykkedes for byrådet at få så meget styr på økonomien, at når kommunen nu her ved årets udgang lukker og slukker, så er kommunens skatteprocent rent faktisk lidt under det gennemsnitlige niveau i området. Og samtidig kan vi aflevere kommunen med en solid økonomi.

En solid økonomi i en kommune kommer kun, når alle trækker på samme hammel. Når politikere og medarbejdere har det samme mål, og dette mål er den bedst mulige service indenfor de økonomiske rammer, der nu engang er givet. Der er altid nuancer i måden at se dette på, men alle har gennem de senere år arbejdet efter devisen, at når budgettet er lagt, så er det op til den enkeltes ansvar, at det bliver overholdt.

I år 2000 blev der foretaget en stor uddelegering af ansvar til de enkelte driftsledere. Ønsket fra byrådets side var, at ansvar og

kompetence skulle følges ad. Det var en svær proces, men det er mit indtryk, at nu, hvor kommunen deles, vil hver enkelt driftsleder, uanset hvor man flytter hen, komme til at savne den uddelegering af økonomisk ansvar, som den enkelte driftsleder har i dag.

Og her kommer vi så hen til pointen i min overskrift, udvikling førte til afvikling. Det lyder lidt absurd, men ikke desto mindre synes jeg, at det faktisk er det, der er sket. Gennem alle årene siden 1970 har kommunerne selv ønsket at få til-

ført flere opgaver fra staten og amterne, blot økonomien fulgte med. Det gjorde økonomien imidlertid ikke altid, og det medførte, at kommunerne fik tilført opgaver, der gjorde, at kommuner måtte til at samarbejde for at kunne udføre de "nye" opgaver.

Den store udvikling, der skete i de 273 kommuner i Danmark medførte, at mange af disse kommuner blev for små til effektivt at kunne udføre alle opgaver. Ikke

f o r d i

medarbejderne ikke kunne udføre opgaverne, men vi må desværre konstatere, at kravene til udførelsen af mange af opgaverne, stiller så store krav til ekspertise, at de små kommuner ikke har den tilstrækkelige arbejdskraft til udføre de stillede opgaver. Vi små kommuner har været nødt til søge eksperthjælp ude fra. Derfor er det min pointe, at den kolossale udvikling i kommunernes arbejdsområ-

de også endte med at blive til de små kommuners afvikling.

Nu er udvikling ikke noget, der skal standses, tværtimod. Derfor er der også god grund til at sige tak til alle, der gennem årene har udført et stort arbejde for Christiansfeld kommune, og held og lykke med de nye kommuner.

*Med venlig hilsen
Jørgen From
Borgmester*

1971 - 1972

Beboerprotest

I protest mod, at kommunen ikke har asfalteret vejen, har beboerne barrikaderet og spærret for gennemgang til Genvej i Christiansfeld. Formanden for teknisk udvalg, Andreas Bruhn Vejstrup siger, at han vil arbejde for en istandsættelse. Således beroliget vælger beboerne at genåbne for adgangen til Genvej igen.

Gammel oplysning

Den gamle model af Christiansfeldlygten er kommet til ære og værdighed igen. Hans Gorrson har fundet et eksemplar, der nu er sat op uden for Rådhuset i Nørregade. Tidligere var der gaslys i de gamle lygter.

1972 - Skolepsykologisk samarbejde

Skolekommissionen skal vælge, hvilken model, der skal være ramme om det skolepsykologiske arbejde. En primærkommunal løsning, som man mener kommunen er alt for lille til at klare selv, eller en amtskommunal løsning. Man vælger det sidste og foretrækker et samarbejde i amtsligt regi med kommunerne i Gram, Rødding og Nørre Rangstrup.

1972

Byggeplaner

Kommunen har planer om bygge ved Christiansfeld skole. Et skolehus med 3 klasselokaler ved Traverbanen, der ønskes nedlagt, så der også kan blive plads til en senere opførelse af en ny gymnastiksal. Lejligheden Lindegade 13 skal nedlægges, og der skal indrettes skolebibliotek

Navnediskussion

Den nye vej øst om byen skal have navn. Teknisk udvalg foreslår H.C. Ørstedvej. Begrundelsen er ifølge formanden Andreas Bruhn, at vejen går lige under de elektriske højspændingsledninger. Det vil Ilse Søgård ikke stemme for, og hun foreslår at kalde den for Ringvej Øst.

Bunkenborg kan slet ikke gå ind for vejprojektet i det hele taget. Den vej er ganske overflødig, sagde han på byrådsmødet. H.C. Ørstedvej blev vedtaget med alle stemmer mod 2.

Omfartsvejen

I oktober åbner omfartsvejen omkring Christiansfeld, så hovedvej A 10 ikke længere skal ind gennem Kongensgade. Det er et

1972 - 1973

fællesprojekt mellem amtet og vejdirektoratets motorvejskontor, da vejen skal hænge sammen med motorvejen, når den åbner til Christiansfeld. Projektet har kostet 7,5 mill. kr, og i forbindelse med tilslutningerne til omfartsvejen har Christiansfeld kommune haft en udgift på 50.000 kr.

Staten sætter begrænsninger

Christiansfeld kommune har ønsker om investeringer på 4,6 mill. kr., men statens bestemmelser om nedskæring af de offentlige investeringer tillader kun 1,7 mill. kr. Skatteprocenten forventes at blive 16,0 mod 16,4. Kirkeskatten 0,9%.

1973 - Boligområde 2

Der er klar til at udstykke et nyt boligområde, boligområde 2 i dispositionsplanen. Området ligger ud til den nye H.C. Ørstedvej. Området får navnet N.J. Holms Park, opkaldt efter en præst og samedigter N. J. Holm, der blev den egentlige stifter af Brødremenighedens Danske Mission. Han levede fra 1778 til 1845.

TYRSTRUP-CHRISTIANSFELD SOM STORKOMMUNE

Det var Tyrstrup som den store landkommune og flækken Christiansfeld, der blev omdrejningspunktet for sammenlægningsplanerne. På et møde den 6. februar 1968 på Brødremenighedens Hotel mellem repræsentanter for sognerådet i Tyrstrup og Byrådet i Christiansfeld, blev der truffet en principbeslutning om, at de to kommuner

fra 1. april 1970 skulle udgøre en kommunal enhed. Når det kom dertil, at de to ellers rivaliserende kommuner kunne blive enige om at gå sammen, var det ikke mindst på grund af et pres i forbindelse med kommunalreformkommissionens planlagte besøg i amtet i den følgende måned. Og selv om der kunne være flere tvivls-

spørgsmål omkring kommissionens planer for de sønderjyske sognekommuner, så ville det ifølge Jydske Tidendes kommentar ligge helt fast, at Tyrstrup og Christiansfeld ikke kunne fortsætte adskilte.

Fire indre grænser slettes
For Christiansfeld betød en sammenlægning, at hen ved 200 års særrettigheder skulle

ophøre, og de to kommuners rivalisering måtte også holde inde, når der ikke længere gik kommunegrænser på fire indre sider i Tyrstrup, nemlig rundt om Christiansfeld Flække. Problemet var dog ikke løst ved enigheden om sammenlægningen af de to kommuner. De ville tilsammen kun have et befolkningsgrundlag på ca. 3000, som var

noget under det minimum, som kommissionen anså for bæredygtigt.

Flere inviteres
Der blev derfor på mødet på hotellet lavet en invitation til ni andre kommuner om at sende repræsentanter til et møde, hvor der kunne drøftes mulighederne for at danne en egentlig storkommune.

Her havde Tyrstrup-Christiansfeld i nogen tid haft tanker på tre sognekommuner i Vejle Amt, nemlig Taps, Hejls og Vejstrup. De tre kommuner havde dog absolut ikke hidtil været interesseret, men de fik i hvert fald en invitation sammen med Aller, Bjerning, Fjelstrup, Hjerndrup, Frørup og Stepping.

BEGEJSTRING TIL AT OVERSE

Det var ikke alle sognekommuner, der var lige opsatte på et fremtidigt samarbejde, navnlig var der reservation hos de tre »Vejle«-kommuner.

Efter Tyrstrup og Christiansfeld kommuners principielle beslutning om at indgå i kommunalfællesskab, og efter at de to kommuner havde sendt invitation ud til ni an-

dre sognekommuner, blev der allerede fem dage efter, den 11. februar 1968, holdt et indledende møde mellem repræsentanter fra de i alt 11 kommuner. Af avisreferat fra dagen efter fremgår det, at der ikke var udelt begejstring for tanken om et fælles projekt.

Flere forbehold
Aller, Frørup og Hjerndrup

sagde ja til et sådant samarbejde uden forbehold. Fjelstrup kunne hverken sige ja eller nej. Hejls var positivt interesseret, men så længe der pågik forhandlinger nord for den gamle grænse, var det ikke muligt at give et endeligt svar. Både Taps og Vejstrup fremførte, at man et par dage efter skulle til forhandling med Kolding Købstad, og derfor kunne man ikke på

nuværende tidspunkt give endelig besked om kommunernes stilling. Endelig sagde Stepping ja til projektet, men der var også forhandlinger i gang om en eventuel sammenlægning vestpå, så der var alligevel forbehold.

Udvalg nedsættes
Borgmester Bunkenborg, Christiansfeld, konstaterede, at med de kommuner, der

havde givet tilsagn, ville der blive et befolkningsgrundlag på omkring 5000 mennesker, hvilket fik sognerådsformand Kaj Schultz fra Aller til at tage forbehold. Med en så beskeden sammenlægning ville Aller hellere orientere sig mod Haderslev. Mødet resulterede i, at alle kommuner med undtagelse af Taps og Vejstrup indvilgede i at udpege hver 3 repræ-

sentanter til et udvalgsarbejde, der skulle arbejde videre med planerne om en storkommune. Taps og Vejstrup ønskede at drøfte med de hjemlige sogneråd, hvorvidt man ville udpege repræsentanter til udvalgsarbejdet.

VEJLE AMT PEGEDE PÅ EN »SKAMLING« - KOMMUNE

Dele af »de 8 sogne« blev foreslået sammenlagt til landkommune på omkring 6000 indbyggere

Gennem hele den forberedende periode forud for kommunalreformen i 1970 havde Tyrstrup og Christiansfeld udtrykt ønske om at inddrage Taps, Hejls og Vejstrup i en ny kommune.Den ide vakte ikke gehør i de tre kommuner, ikke mindst fordi Vejle Amt var meget imod at dele amtet og afgive kommuner tilbage til Sønderjylland.

Skamling Kommune
Vejle Amt havde derimod en ide om at skabe en kommune bestående af de fleste af de 8 sogne, der i 1864 ved grænse-

dragningen blev skilt fra det øvrige Slesvig og indlemmet i Vejle Amt. Forslaget fra Vejle Amt gik på at etablere en kommune af Hejls, Vejstrup, Taps, Sdr. Stenderup, Bjert og Ødis Bramdrup samt de sydligste dele af Vonsild og Dalby kommuner. De nordlige dele af disse to kommuner skulle så tillægges Kolding Købstad. En sådan landkommune ville man kalde »Skamling kommune«. Hvis strukturkommissionen ikke ville anerkende en sådan kommune, der ville få ca. 6000 indbyggere, ønskede Vejle Amt

alle kommunerne lagt sammen med Kolding Købstad.

Stiftsamtmanden tvivlede
Amtsrådet i Haderslev udtalte sig ikke direkte til ideen om at indlemme de tre sogne nord for den gamle grænse i Tyrstrup-Christiansfeld, men stiftsamtmænd Jens Pinholt gav på et møde i Årøsund udtryk for, at den planlagte storkommune omkring Tyrstrup-Christiansfeld vaklede. Dels fordi et forslag om at dele Fjelstrup og Bjerning mellem Haderslev Købstad og den planlagte kommune-dannelse mod nord ikke blev anset som hensigtsmæssig, og dels fordi han ikke anså det for muligt at inddrage de tre kommuner fra den anden side amtgrænsen.

FRØRUP VAR KLAR TIL SAMMENLÆGNING ALLEREDE FRA 1966

Op gennem 60'erne var tanken om en kommunesammenlægning ved at modnes.

Den forrige kommunalreform fandt som bekendt sted i 1970, men allerede fra 1966 var Frørup parat til at indgå i storkommune med Tyrstrup og evt. andre kommuner. På mange områder var der allerede midt i tresserne samarbejde med Tyrstrup kommune. Det gjaldt bl.a. skoleområdet, hvor eleverne fra 6. årgang og opefter gik i Tyrstrup, og kun de fem første årgange gik på Frørup Kommuneskole, der ellers var blevet taget i brug som en 7-klasset skole så sent som i 1950.

Sygepleje og ældreområdet
Samarbejdet gjaldt også sygeplejen, der

ifølge en artikel i Kolding Folkeblad i oktober 1965 havde fælles administration for kommunerne Aller, Hjerndrup, Christiansfeld, Tyrstrup, Frørup og Stepping. Ligeledes på ældreområdet havde Frørup sikret sig aftale med Tyrstrup om indlæggelsesret for kommunens ældre medborgere, og Frørup deltog i 8 kommuners samarbejde om et fælles kommunalt plejehjem, Birkebo, i Christiansfeld. Frørup sogneråd havde et stort ønske om, at der kunne ske en sammenlægning med Tyrstrup allerede fra 1. april 1966, men Haderslev Amt havde en anden holdning, og en sammenlægning måtte derfor vente til den store reform i 1970.

1973	1973	1973 - 1974
Musikskolen fra start Der er tilmeldt 70 elever til Christiansfeld kommunale musikskole ved dens start. Lærer Knud Erik Thaarup skal lede musikskolen, og han har 40.000-50.000 til rådighed. Kommunen har ydet 25.000 kr. og amtet giver 10.000 kr. til instrumenter. Der ud over er der elevbetalingen.	Dronningebesøg i Christiansfeld I anledning af Christiansfeld bys 200-års jubilæum kommer dronningen på besøg i Christiansfeld. Det sker i sammenhæng med et besøg i Haderslev med kongeskiber Dannebrog. Besøget varede 4 timer: De to prinser var med i den åbne vogn, som blev modtaget ved Rådhuset i Nørregade. Borgmester Niels Ebbesen-Hansen, hele Byrådet og repræsentanter for Brødremenigheden med biskop Elmo Knudsen i spidsen var velkomstkomite. Efter velkomsten på Rådhuset var der gudstjeneste i Brødremenighedens kirke og til slut spisning på hotellet.	Flextid Efter forslag fra HK indføres der en forsøgsordning med flextid fra 1. januar 1974. Det viste sig senere, at alle var så tilfredse med ordningen, at fra 1. april 1974 blev den gjort permanent.
Bøhme igen igen Kaj Bøhme er igen blevet ansat som bygnings- og brandinspektør i Christiansfeld kommune. Han søgte den stilling, der var blevet ledig, da han havde søgt sin afsked for at tiltræde en stilling i Kjellerup kommune. Der gik imidlertid grus i ansættelsesmaskineriet, og så var hans egen stilling opslået ledig. Han søgte stillingen igen, og i konkurrence med 10 andre ansøgere, blev han ansat ved Christiansfeld kommune igen.	Hærværk på rutebilstationen Økonomiudvalget har behandlet problemstillingen med hærværk på rutebilstationen. Om problemet udtaler kommunaldirektør Jørgen Lund: De unge drikker øl dernede, tegner på nymalede vægge og begår hærværk. Derfor må vi finde en løsning.	1974 - Personregistrering på Rådhuset Fra 1. januar 1974 er personregistreringen overgået til en kommunal opgave. Det har tidligere været hos sognefogeden, der skulle anmeldes fødsler og navne. Det er en ordning, der kun gælder i Sønderjylland. I Taps, Hejls og Vejstrup skal personregistreringen fortsat ske hos sognepræsten, som i det øvrige land.
		Atomkraftværk i sigte - måske Det er et alvorligt slag, hvis vi får atomkraftværk. Men da intet er konkret, så tager vi det foreløbigt roligt, siger formanden for ejendomsudvalget Bent Skriver. Et tværministerielt udvalg har bl.a. peget på Ørby Hage og Brandsø som mulige placeringer til atomkraftværk. En sikkerhedszone på 10 km.Vil berøre Fjelstrup i særlig høj grad. I værste fald kan det torpedere Christiansfeld kommunes planlægning, tilføjer Bent Skriver.

SKOLER SOM KOMMUNALT KERNEOMRÅDE

En meget betydelig del af kommunens virksomhed er skolerne. Det er derfor også på dette område, at en meget stor del af den politiske debat har været ført. Da de 11 små kommuner i 1970 blev samlet til Christiansfeld kommune, var der ni kommunale skoler. Bjernting var i 1969 den eneste af de små landkommuner, der ikke havde en skole, idet skolen allerede midt i 60'erne var blevet nedlagt og børnene henvist til enten Fjelstrup kommune eller Tyrstrup

kommune. Desuden havde Christiansfeld Flække heller ikke en kommunal skole, idet undervisningen i byen blev varetaget af Christiansfeld Realskole, der var en privatskole. Den havde dog som den eneste i landet en ministeriel tilladelse til både at fungere som privatskole og som skole for kommunen. Frørup skole underviste kun de yngste fem årgange og eksisterede i 1969 kun, fordi Tyrstrup kommune ikke havde plads til at modtage alle skolens elever. Frørup kom-

mune havde længe haft et ønske om, at samarbejdet med Tyrstrup kommune skulle omfatte hele skoleforløbet, og det klare ønske ved kommunesammenlægningen var, at Frørup skole kunne nedlægges ved overgangen til skoleåret 1970/71.

Den fremtidige struktur
Ved et møde den 16/4 1969, hvor bl.a. amtsskolekonsulenten deltog, blev den mulige fremtidige skolestruktur drøftet. Tyrstrup skole havde netop afsluttet en større til-

bygning, men ville ikke være i stand til at rumme alle de ældste elever fremover. En-ten måtte der endnu en større tilbygning til, eller også var det nødvendigt at tænke på nybygning af endnu en skole til at modtage de ældste elever. Skolekonsulenten foreslog dog, at man som en midlertidig løsning inddrog Realskolen i planerne og her foretog en modernisering og evt. tilbygning. Skolens ejer og leder Åge Muurholm, der så en vanske-

lig fremtid som privatskole for sig, nu da kommunen selv skulle tilbyde realskoleundervisning, tilbød at sælge skolen til den nye kommune, så den kunne indgå i det samlede skolevæsen. Strukturen skulle senere afgøres af fællesudvalget, der ikke var enige om fremtiden. Nogle ville bygge nyt, mens andre ville nøjes med mindre. K. Schultz fra Aller kommune udtalte: Hellere en nødløsning frem for skolebyggeri. Resultatet blev, at Frørup blev nedlagt fra udgangen af

skoleåret 69/70 og kommunen købte Christiansfeld Realskole, ansatte Muurholm som skoleinspektør og lærerpersonalet blev ansat som lærere i Folkeskolen. Dermed startede den nye storkommune med 9 skoler, 2 overbygningsskoler og 7 skoler indtil 7. årg. De tre Vejle Amt kommuner, Taps, Hejls og Vejstrup lovede at bidrage positivt til samarbejdet ved at tilmelde elever efter 7. klasse til storkommunens skoler.

HJERNDRUP SKOLE

Straks fra kommunens start var Hjerndrup skole i søgelyset, idet den med et lavt og vigende elevtal ikke var af en rentabel størrelse.

Ved Byrådsmødet i februar 1972 skulle Byrådet tage stilling til om Hjerndrup skole skulle nedlægges. Det skete uden debat, idet kun et byrådsmedlem havde en kommentar. Kjeld Bodholt (RV) henviste til, at Amtet går ind for årgangsdelte skoler på 6-7 klasser, og han nævnte, at ved et møde i Hjerndrup om skolenedlæggelsen mødte kun få forældre op. Han kunne derfor støtte nedlæggelsen, selv om han principielt havde

sympati for mindre skoler. Nedlæggelsen blev vedtaget. Ingen stemte imod. Den daværende skolelov gav mulighed for at forlænge skolens levetid, hvis der blandt beboerne i distriktet kunne skaffes underskrifter fra 190 ud af 250 stemmeberettigede, der udtrykte ønske om en folkeafstemning om nedlæggelsen. Der foregik nu en livlig debat med deltagelse af såvel forældre i skoledistriktet som unge og ældre, der ikke havde skolesøgende børn. Underskrifterne fik skolenævnet skaffet til veje, og ved afstemningen i april 1972 var der 191 stemmer for at beva-

re skolen, 11 stemte imod og 2 afleverede ugyldige stemmesedler. Hermed kunne skolen fortsætte indtil et fremtidigt byråd måtte vedtage en nedlæggelse. Allerede det næste Byråd (74-78) havde Hjerndrup skole på programmet, og i maj 1976 besluttes at nedlægge skolen. Denne gang var der ingen mulighed for at forlænge med afstemning. Skolen sluttede sin virksomhed ved udgangen af skoleåret 1976/77. Børnene fra distriktet skulle herefter til Stepping for at gå i skole.

ALLER SKOLE

Der bliver sat spørgsmålstegn ved Aller skoles fremtidige muligheder midt i 1980. Børnetallet er for nedadgående, og et forslag om at ændre skoledistrikter, så børn fra Christiansfeld skal til Aller falder ikke i god jord hos befolkningen i Christiansfeld by, så det frafaldes. Og mens skolen i 1980 holder 75 års fødselsdag, så beslutter Byrådet sidst på året at nedlægge skolen. Lovgivningen gav imidlertid mulighed for at et flertal af beboerne i skoledistriktet kunne hindre det i den aktuelle byrådsperiode. 80% af befolkningen i Aller skrev under på, at der skulle foretages afstemning om skolens fremtid, og ved en folkeafstemning i februar 1981 var der 382 ud af 480 stemmebe-

rettigede, der afgav deres stemme. 367 stemte for skolens bevarelse, dvs 96%, mens 11 var imod, og 4 afleverede blanke stemmesedler.

Oprettede en fond
Beslutningen om nedlæggelse gav anledning til, at en gruppe forældre og lokale beboere startede en fond med det formål at samle midler til en friskole, hvis det senere skulle blive alvor med en nedlæggelse af skolen. I efteråret 1987, ved budgetforhandlingerne, blev Aller Friskole igen et tema, og da budgettet for 1988 blev vedtaget, var Aller skole ikke at finde. Med andre ord, den blev nedlagt fra aug. 1988. Den lokale byrådsrepræsentant Peter Gråsbøl måtte hø-

re en del for ikke at have sagt fra i denne budgetfase, men han forsvarede sig og beholdt sin opbakning fra lokalbefolkningen ved næste valg.

Stadig skole i bygningerne
Fra august 1988 startede så Aller Friskole i de tidligere folkeskolebygninger. Aller Almene Fond købte den tidligere Aller skole af Christiansfeld kommune for 500.000 kr. og yderligere 100.000 kr. for inventar. Fonden udlejede så bygninger og inventar til Aller Friskole. Formanden for friskoleforeningen, Thomas Lauritsen, var tilfreds og sagde til Folkebladet, at friskolen nu får et bedre og bredere fundament, og eleverne kan identificere sig med stedet.

1974	1975	1975 1976
Bro og stier Amtet giver tilskud til bro- og stianlæg i forbindelse med omfartsvejen. I forbindelse med tilladelsen til byggeriet følger et til-sagn om tilskud på 225.000 kr: på betingelse af, at kommunen fortsætter stianlægget, så de når ud til de rekreative områder vest for byen. Sammen med et tilskud fra vejdirektoratet, er der nu givet tilskud på 350.000 kr: af de 690.000 kr., som er projek-tets pris. »Ny« skole En "ny" skole for 5 mill. kr som alternativ til en helt ny til 20 mill. kr: Det er den gradvise ombygning af Christiansfeld skole, der er tale om. En treårig udvidelse til 3,15 mill. kr: er sat i gang. Dagbla-det Vestkysten har gravet i tallene omkring skolen. Kommunen købte skolen i 1970 for 670.000 kr.: I 70-71 blev der så brugt ca. 150.000 kr; 71-72 46.000 kr., 72-73 245.000 kr: og 73-74 blev der brugt 640.000 kr: Det særlige bygningssyn er modstander af, at der laves skole i Vaskeriet, Lindegade 9.	1975 - Toilet for en krone Byrådet beslutter at købe det gamle sprøjtehus ved kirkeplad-sen. Der er planer om at indrette offentligt toilet. Brødremenig-heden overdrager kommunen sprøjtehuset for en krone. Der fremkommer flere protester mod at indrette huset som toilet. I august siger det særlige bygningssyn ja til at indrette toilet i huset Børnehaveklasse - nu! Der er indkaldt til møde, hvor en gruppe forældre vil kræve, at der oprettes børnehaveklasser på de to skoler i Christiansfeld. 61 børn var repræsenteret ved deres forældre til mødet. I marts beslutter Byrådet, at der ikke kommer børnehaveklasser i 75/76. Væk med træerne - Beboere i N.J. Holms Park er vrede over de træer, som kommunen har plantet i lommerne. De truer med selvtagt, hvis kommunen ikke fjerner træerne. De er plan-tet for beboernes skyld, siger kommuneingeniør Jens Svendsen. Senere i juli beslutter ejendomsudvalget, at de enkelte beboere kan bestemme, om de vil have træer ud for deres grund	Storlosseplads En storlosseplads i en tidligere grusgrav i Skovhuse skal 1. august afløse 3 eksisterende lossepladser: Det er lossepladsen i en tidli-gere mergelgrav i Tyrstrup, pladsen ved lejrcentret Phillipsborg ved Anslet Hage og pladsen i Hejls. Klar besked Ejendomsudvalget ønsker nu klar besked om der på skoleområ-det skal planlægges med en ny storskole som omtalt i disposi-tionsplanen. Eller om man vil satse på en udbygning af Christi-ansfeld skole. Man skal til at lave en lokalplan for området ved Luneskoven med boligbyggeri og vil vide, om der skal være plads til skolebyggeri. 1976 - Besøg af Ritt Bjerregård Undervisningsminister Ritt Bjerregård besøger Tyrstrup skole, hvor hun til et velbesøgt møde beskæftiger sig med den nye skolelov, der vil vende op og ned på skolevæsenet i Christians-feld. Om små skoler sagde hun, at hun personligt aldrig ville gå ind for at nedlægge små skoler:

- NU VAR VI JO LIGE BLEVET SAMLET

NY START: Tidligere borgmester Bent Skriver var med til at låne 300.000 kroner i sparekassen for at få den nye kommune til at køre.

Han vidste godt, hvad det handlede om i 1970, Bent Skriver. Fra tømmerhandlen i Hejls kom kunderne fra et område fra Vejstrup, udover sommerhusene til Hejlsminde. Ovre fra »den anden side« fra den anden side af den gamle grænse, der kom ingen.

- Bent Skriver**
 - 84 år.
 - Født ved Ørsted på Djursland.
 - Kom til området i 1947 og gift med Selma Skriver.
 - 1966: Valgt til sognerådet i Hejls.
 - 1970: Valgt til byrådet og var i de første fire år med i ejendoms- og byplanudvalget.
 - 1974-1990: Borgmester valgt på lokalliste i Hejls.
 - 1993: lukkede Selma og han tømmerhandlen i Hejls.

Men skellet skulle væk. Det skulle være en enhed, når nu det fra regeringens side var bestemt, at der skulle være en kommune mellem Haderslev og Kolding. Lige over den gamle grænse. Det sagde vi med det samme. Det grænseskel skal væk. Det skal slettes. Det er det første, der skal væk, siger Bent Skriver.

Han var med i sognerådet i Hejls, blev valgt igen i 1970 og var i den første periode med i ejendoms- og byplanudvalget. De, der bestemte hvordan den nye kommune skulle bindes sammen. Og der var ikke mange penge at starte med. Alle sogne, fortæller Bent Skriver, havde brugt

sine penge, så på et af de første møder besluttede byrådet at låne 300.000 kroner i sparekassen for at komme i gang. Ebbesen Hansen, kommunens første borgmester, var formand for bestyrelsen. De 11 sognekommuner havde sikret sig så godt som muligt, så vi havde ingenting. Heller ikke Christiansfeld. Det var jo Brødremenigheds det hele, siger Bent Skriver.

Så på det første møde blev der valgt borgmester, ansat en kommunaldirektør - Jørgen E. Lund, ansat en socialinspektør - Børge Frederiksen, en kommuneingeniør - Jens Svendsen og en skolemand Holger Kaj. Mødet blev holdt i Taps Skole, og siden blev der holdt byrådsmøder både det ene og det andet sted. Og jo. Det var sådan, at når en lokalby havde »fået« noget, så kom der et krav fra en af de andre byer om det samme.

- Sådan må det være, mener Bent Skriver om starten på en sart, demokratisk størrelse.

I 1972 blev dispositionsplanen for Christiansfeld Kommune lavet. Planen, hvor selv Kampes Mose er nævnt, og køreplanen for udviklingen i hele Christiansfeld Kommune. Arkitekten, der lavede den, foreslog, at det kun var Hejls, Stepping, Fjelstrup og Christiansfeld, der skulle være lokalbyer. Jeg sagde så, at hvis jeg skulle bestemme noget, så skulle de byer, der havde 7. klasses skoler være lokalbyer, fortæller Bent Skriver om et af de afgørende forløb i kommunens udvikling.

Her blev steder som Hjærdrup og siden Aller skilt fra,

men sådan må det være. De første fire år var spændende. Man skal hele tiden huske på, at der nu er 16 andre, der skulle være med på noget. Før kunne sognefogeden lige gå hen til kammeren, og så var den klaret. Men det gik heldigvis ikke længere. Men jeg synes, det gik forbavsende godt. Der var diskussioner, men bagefter var vi lige fine venner af den grund, siger Bent Skriver.

Han gik af den 31. december 1989 - og med god samvittighed.

På et tidspunkt blev der skrevet om mig i en avis. Der stod »tømmerhandleren der fik kommunen tømret sammen«. Det var også det, der var det spændende: at få de 11 kommuner til

at arbejde sammen. Da jeg gik i '90, da havde vi fået den her kommune slået sammen, siger Bent Skriver.

Og selv om han per princip ikke vil - og ikke har - blandedet sig i efterfølgernes gøren og laden i den kommunalpolitiske, kan Bent Skriver godt se nogle helt klare forskelle på det, kommunerne skulle igennem dengang og så det, der nu forestår.

- Det er langt mere uoverskueligt den her gang. Det,

jeg er mest betænkelig ved, er, om man får gang i de små områder i de nye kommuner. Og når det bliver så stort, bliver politikerne også meget afhængige af, om der også sidder de rigtige embedsmænd, siger Bent Skriver, der

allermest vil beklage det, hvis ikke Hejls Skole bliver ført videre i den nye kommune. Og så lige at helheden er væk fra den 1. januar.

- Nu var vi jo lige blevet samlet, så er jeg da lidt ked af, at Fjelstrup ikke ville med resten, siger Bent Skriver.

Tidligere borgmester, Bent Skriver, kunne ikke lade være med at fortsætte i politik i 1970. Opgaven med at slå 11 kommuner sammen til én var spændende. Og missionen lykkedes kan den tidligere tømmerhandler i Hejls, og borgmester gennem 16 år konstatere.

1977	1977 - 1978	1978
1977 - Afslag til Steppinghal En ansøgning fra Stepping om byggegrund til en hal i Stepping og et tilskud på 100.000 kr. bliver afslået af Byrådet, hvilket gjorde byrådsmedlem Peter Gøbel meget vred, og han udtalte ved byrådsmødet: "Vi taler for døve øren". Skolebygning indviet Efter en meget omfattende ombygning, fremtræder et af de gamle huse i Lindegade som et moderne skolehus. Det er Christiansfeld skole, der kan indvie "Vaskeriet", der indeholder 4 moderne klasselokaler. Det er arkitekt Jan Boe Runge, der har forestået ombygningen af den fredede bygning, hvor kun det indre har kunnet ændres. Det endelige beløb blev 1.436 mill. Kr. Ndr. Ringvej påbegyndes 1. etape på ca. 400 meter af Ndr. Ringvej igangsættes. Det drejer sig om strækningen fra Kongensgade til Industrivej. Først ved etape 2 vil vejen blive forlænget frem til industriområde II	Ny hal Den nye Christiansfeldhal indvies den 8. oktober ved en stor festlighed med mange gæster. Som festtaler var det lykkedes at få den legendariske Gunnar Nu, ligesom han også kommenterede en af de sportskampe, der blev afviklet ved indvielsen. 1978 - Går over til aftenmøder Byrådet beslutter, at man fremover vil afvikle byrådsmøderne om aftenen mod hidtil sidst på eftermiddagen. Det blev samtidig besluttet at Brødremenigheds Hotel skulle være det fremtidige mødested, da forholdene var for klemte i rådhusets kantine i Nørregade. Der skulle også åbnes mulighed for en "svarerunde" før møderne, hvis der var spørgsmål, der var stillet til Byrådet. Anlægsarbejder startes Der skal ske en udvikling i Stepping, hvor der er planer om at udstykke 12 grunde. Til byggemodningen bliver der frigivet et beløb på 520.000 kr. I Fjelstrup er det renseanlæg, der er på udviklingsprogrammet, og der bliver frigivet et anlægsbeløb på 933.000 kr. til dette formål.	Formand stemt ned Normalt har en udvalgsformand et flertal bag sig, men i en enkelt situation måtte formanden for teknisk udvalg Aage Johansen (K) se sig stemt ned af sine egne borgerlige gruppefæller. Allervej skulle overtages fra amtet, Byrådet ønskede at en cykelsti fra Aller til Christiansfeld skulle anlægges før overtagelse. Planstyrelsen havde derimod afgjort, at vejen skulle overtages uden cykelsti. Denne afgørelse ville Aage Johansen med støtte fra 3 socialdemokrater tage til efterretning, men flertallet ønskede cykelstien med og ville anke afgørelsen. Og sådan blev det. Anken gav dog ikke et andet resultat. Vejen måtte overtages uden cykelsti. Protest mod sal ved Christiansfeld skole De fremskredne planer om at bygge en ny gymnastiksal ved Christiansfeld skole vækker nogen opmærksomhed, og ikke alle er begejstret for tanken. Således har en række af omegnens borger- og idrætsforeninger sendt en resolution til Byrådet i protest mod planerne om byggeriet. Man henstiller til budgettet nedskæres, ellers frygter man, at der bliver tale... (Forts. næste side)

Første række: Jørgen Søberg, Willy Bunkenborg, Niels Ebbesen Hansen, Nis Bork, Jens Jensen

Anden række: Arne Vaupell-Christensen, Peter Gøbel, Bent Skriver, Aage Skovsgaard Nielsen, Karen Bjørnsen, Kjeld Bodholdt, Holger Damm, Georg Skøtt

Tredje række: Niels Detlef, Aksel Halken - **Ikke tilstede:** Peter Jessen og Karl Bork

BYRÅDET

d. 1. april 1970 til
d. 31. marts 1974

Valgte:

Karl Bork, L
suppl. Richard Bertz 28.06.72
Niels Ebbesen Hansen, L
Willy Bunkenborg, K
Bent Skriver, L
Karen Bjørnsen, V
Niels Detlef, S
Jørgen Søberg, L
Aage Skovsgaard Nielsen, L
Aksel Halken, V
Kjeld Bodholdt, Rad. V.
Peter Jessen, L
suppl. Peter Gøbel 01.10.70
Nis Bork, S
Ilse Søgaard, V
Holger Damm, S
Arne Vaupell-Christensen, S
Jens Jensen, S
Andreas Bruhn, L
suppl. Georg Skøtt 11.09.73

BYRÅDET

d. 1. april 1974 til
d. 31. marts 1978

Valgte:

Bent Skriver, L
Poul Jørn Bertelsen, S
Ilse Søgaard, V
Johan From, L
Arne Vaupell-Christensen, S
Willy Bunkenborg, K
Nis Bork, S
Karen Bjørnsen, V
Carl Freytag, Z
Peter Gøbel, L
H.D. Kloppenborg-Skrumsager, V
Jens Jensen, S
Jørgen Halken, V
Aage Skovsgaard Nielsen, L
Holger Dam, S
Aage Johansen, K
Kristian Hjort, S

Første række: Kristian Hjorth, Aage Skovsgaard Nielsen, Bent Skriver, Holger Dam, Aage Johansen

Anden række: Nis Bork, Peter Gøbel, Jørgen Halken, Jens Jensen, Willy Bunkenborg, Karen Bjørnsen, Johan From, Carl Freytag

Tredje række: Arne Vaupell-Christensen, Poul Jørn Bertelsen, H.D. Kloppenborg-Skrumsager - **Ikke tilstede:** Ilse Søgaard

1978 - 1979

(forts. fra forrige side) ... om en ny minihal. Man bør spare disse penge, eller hvis de er til rådighed, så bruge dem et andet sted i kommunen.

Sct. Georgsfonden tilbyder sig - Der har længe været planer om opførelse af børneinstitution. Det har knebet med de budgetmæssige forudsætninger, og det har været drøftet, om en privat organisation som Sct. Georgsfonden kunne komme på tale. Peter Pop Andersen (V) har været inde på denne ide. Det resulterer i et tilbud fra fonden om at opføre en daginstitution. Vi er en fattig kommune og kan bruge de 1,7 mill. Kr til andre opgaver, sagde borgmester Skriver på et ekstraordinært byrådsmøde, hvor man besluttede at optage forhandling med Sct. Georgsfonden om en institution til 48-60 børn i alderen 3-14 år. Det er en betingelse, at Jan Boe Runge skal stå for projekteringen.

1979 - Heltidsbibliotek - Det besluttes, at der fra 1. jan. 1980 skal etableres heltidsbibliotek i Christiansfeld. Man har dog ikke besluttet, hvor biblioteket skal have til huse. Det skal vise sig, at der går yderligere nogle år, før et heltidsbibliotek bliver til virkelighed.

1979

Kolding kommune og Christiansfeld kommune i samarbejde

De to kommuner går sammen om et kloakprojekt i Grønninghoved sommerhusområde. Det er et projekt, der sætter sommerhusejernes sind i kog. Aviserne er de næste måneder ude med mange protestskrivelser og udtalelser fra sommerhusejere, der protesterer mod projektet. Der er uden tvivl tale om betydelige udgifter for den enkelte husejer, og det er grunden til proteststormen. Efter at beboerne har indsendt klage til Sønderjyllands amt, skrinlægges planerne om kloakeringen igen

Svar fra trafikministeren

Vagn Andersen har sendt et brev til trafikminister Ivar Hansen og får det svar, at der i løbet af få måneder etableres lyskryds i Hjerndrupvejkrydset. Vejdirektoratet har planlagt det til ske ved årsskiftet 79/80.

Nyt Rådhus - Ved budgetlægningen beregnes der 12,5 mill. kr til rådhusbyggeri over 3 år. Skatteprocenten sættes ned fra 18,7% til 18,3% for 1980.

1979 - 1980

Skoledirektør

Christiansfeld kommune har nået en grænse, der udløser en stilling som skoledirektør. 10.000 indbyggere eller 1500 elever er den grænse, der ifølge Folkeskoleloven er for normering af en sådan stilling. Ledende skoleinspektør Holger Kay bliver derfor opnømreret til skoledirektør og kan ikke længere fungere som leder af Hejls skole ved siden af sine administrative opgaver.

1980 - Modstand mod rådhusbyggeri

Holger Dam (S) Vejstrup støttes af sine partifæller i Vejstrup i modstanden mod rådhusbyggeri. Der er måske behov for et rådhus, men der er ikke råd til det, siger formanden for partiforeningen.

Skoletandklinik

Man har endnu ikke opgivet at bygge skoletandklinik i Christiansfeld kommune. Dispensationen udløber januar 1981. Kommunen ønsker forhandling med socialminister Ritt Bjerregård om en eventuel forlængelse af dispensationen fra at etablere egen skoletandklinik

- DET ER HELT ANDRE VILKÅR NU

IGEN-IGEN: Tidligere kæmner og kommunaldirektør mener nutidens kommunalfolk får det meget lettere ved at fusionere kommuner nu, end det var muligt sidste gang.

Personalets uddannelse. Det er det, der gør den helt store forskel på den situation, nutidens kommunalfolk står overfor med den kommende fusion, end det var tilfældet ved den seneste sammenlægning i 1970.

Det mener tidligere kæmner og kommunaldirektør Jørgen E. Lund, der som kommunaldirektør sad med ved alle møder om den nye kommune for nu snart 40 år siden. Sammen med sin kone, Bente, var han de eneste ansatte i den gamle Christiansfeld Kommune, da forberedelserne til den nye, store kommune begyndte i slutningen af 60'erne. Da fik han endelig stillingen som kommunaldirektør i den nye kommune med stemmerne 20-2 i de 22 mands store sammenlægningsudvalg.

- Så skulle vi jo bare have folk. Vi søgte, og vi søgte, men det var svært. Jeg tror

kun, at vi fik fire ansøgninger fra folk, der havde lært faget, fortæller Jørgen E. Lund om den tid, hvor den nye kommune blev skabt.

Så skulle vi jo bare have folk. Vi søgte, og vi søgte, men det var svært.

Men efter blandt andet skrivemaskinekurser var staben komplet den 1. april 1970. Cirka 30 ansatte var der i den traditionelle, kommunal forvaltning med topstyring, som også blev brugt.

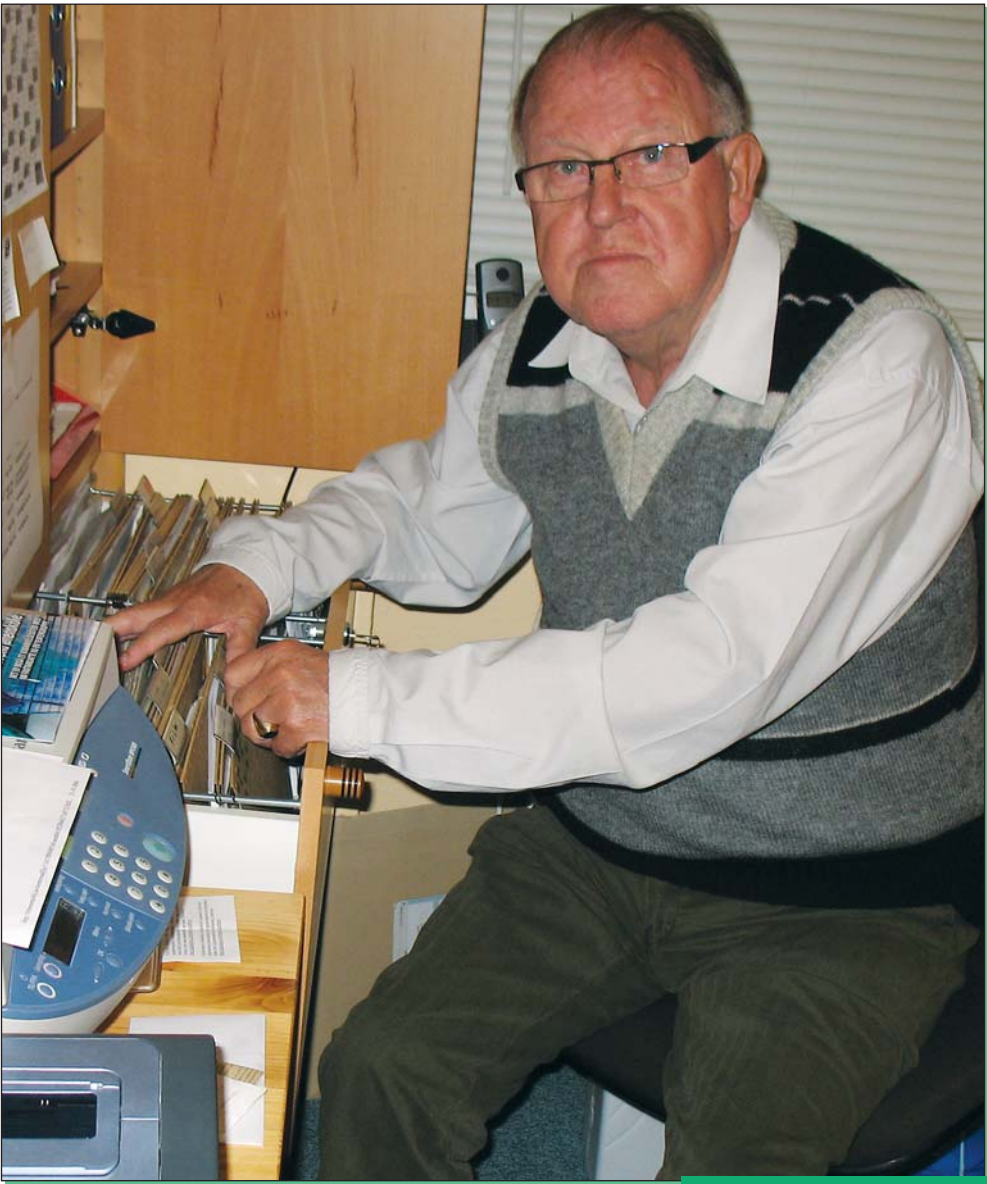
- Jeg var ikke tålmodig nok. Sommetider tog jeg arbejdet fra dem og lavede det selv, når de ikke kunne finde ud af det. Det skulle jeg nok ikke have gjort, erkender Jørgen E. Lund.

Og der var arbejde nok. De 11 sogne kom fra to amter, og der var meget stor forskel på, hvordan arbejdet i sognene var blevet udført. I en af sognekommunerne lå for eksempel folkeregisteret i en kasse under en seng og var ikke ajourført i en del år. Kildeskatten var indført, og hulkortene havde også set dagens lys i Christiansfeld.

Men indflydelsen og udførelsen af visionerne i de første år, den lod politikerne alligevel gerne embedsmændene stå for.

- De første år manglede hovedparten af politikerne visioner, så vi havde stor indflydelse, siger Jørgen E. Lund.

Da var forvaltningerne spredt. Teknisk forvaltning på Taps Skole, skattekontor på Haderslevvej, folkeregister og dagpleje i Nørregade 1. Flere og flere ansatte kom til,

Jørgen E. Lund har fortsat et større arkiv fra sin tid som kommunaldirektør, som han gerne bladrer i. Det har været en fornøjelse at være med til at bygge kommunen op, siger han.

men først i 1983 kom der mere samling på det, hvor huset på den daværende H.C. Ørstedvej blev taget i brug. Professionalismen og kravene til personalet steg, og der kom efterhånden mere og mere samling på Christiansfeld Kommune.

Vi skulle bygge det hele op fra bunden. Men det har været en fornøjelse.

Men det tog sin tid, og den tid slipper nutidens kommunalfolk for.

- De har folk, der har lært faget. De står ikke i den situation, som vi gjorde, at vi måtte starte med folk, der ikke havde den rigtige uddannelse. Det er helt andre vilkår nu. Nu har kommunerne også den udbyggede service til borgerne. Vi skulle bygge det hele op fra bunden af. Men det har været en fornøjelse, siger Jørgen E. Lund, der føler sig som en privilegeret mand at have været en af de centrale figurer i opbygningen af den kommune, der nu takker af.

At afskeden fra jobbet så skete lidt før, han selv havde lagt op til - efter en konsulentrapport, som førte til, at han blev pensionist fra den 1. maj 1988 - det har han lagt bag sig. - Jeg ville gerne have ventet til den 1. oktober 1989, men det var jo forholdsvist tæt på, siger Jørgen E. Lund.

Ud over Jørgen Lund har Christiansfeld kommune haft følgende kommunaldirektører:

- **Else Mariegaard**
1. juli 1987 til udgangen af 1993. Hun er nu chef for Arbejdsmarkeds- og Voksenforvaltningens stab i Vejle kommune. 102.529 inb.
- **Kai Winton Hansen**
16. marts 1994 til 30. november 1995. Han er nu en af tre direktører i Faaborg-Midtfyn kommune. 51.144 inb.
- **Benny Balsgård**
1. januar 1996 til 8. oktober 1999. Han er nu kommunaldirektør i Faaborg-Midtfyn kommune. 51.144 inb.
- **Ib Østergård Rasmussen**
8. oktober 1999 til 31. december 2005. Han er nu kommunaldirektør i Guldborgsund kommune. 63.533 inb.
- **Helge Gellert**
1. januar 2006 til 31. december 2006. Fra 1/1 07 er han stabs- og administrationschef i Helse- og Arbejdsmarked i Haderslev kommune. 56.462 inb.

1980

EDB-udgifter

Såvel borgmester Bent Skriver som formanden for Kulturudvalget Karen Bjørnsen beklager på byrådsmødet, at der ikke er budgetteret med penge til EDB. Der søges derfor om 132.000 kr. som tillægsbevilling.

Børn skal til Aller

Skolekommissionen beslutter, at skolebørn fra Bjerning og Christiansfeld skal indskrives i Aller skole for at tilføre elever til skolen. Efter mange forældreprotester frafaldes kravet senere, desuden var beslutningen ikke lovmedholdelig. Senere beslutter man at lukke Aller skole.

Ekstrabladet

Ekstrabladet har omtalt Christiansfeld for misbrug af statsmidler til vejvedligeholdelse. Bloktilskud tildeles på grundlag af den samlede vej længde, og bladet har fundet eksempler på "markveje", der er talt med, og som bestemt ikke vedligeholdes. Folketingsmedlem Helge Dohrmann agter at stille spørgsmål til sagen i Folketinget.

1981

1981 - Medarbejdere.

Der er ved årsskiftet 80-81 i alt 557 heltidsstillinger ved kommunen, og der udbetales omkring 60 mill. i løn om året.

Tilpasses markedet

Byrådet beslutter at boligområdet Luneparken skal tilpasses markedet, så i stedet for 50 grunde, ændres til det til 70 mindre grunde, der lettere kan sælges. Der er hidtil kun solgt en grund i hele Luneparken.

Køber brugt til rådhus

Kommunen drøfter køb af ejendom på hjørnet af Lindegade og H.C. Ørstedvej af Andreas Gårde. Ejendommen ligger i umiddelbar tilknytning af tidligere møbelforretning, som kommunen netop har erhvervet. I de to ejendomme vil der kunne skaffes plads for hele administrationen med undtagelse af socialforvaltningen og teknisk forvaltning. Den 19. juni er det besluttet at købe. Der er 600 m2 i Gårdes lokaler og 1100 m2 i den tidligere møbelforretning. Det besluttes at etablere heltidsbibliotek i Nørregade 12

1981 - 1982

Tæt på kaos

Der er store problemer, fordi der er socialrådgiverkonflikt over hele landet. Socialudvalgsformand Arne Vaupel skriver til Kommunernes Landforening med appel om, at forhandlingerne genoptages. Sagerne hober sig op, og i Christiansfeld er der kun socialinspektøren og en enkelt HKer tilbage.

Fast løn

Fra og med den kommende byrådsperiode fra jan. 1982 indføres der fast løn for medlemskab af Byrådet. Med grundbeløb og diæter bliver der 25000 - 30000 kr. til hvert byrådsmedlem. Borgmesteren får udbetalt ca. 197.000 kr. om året.

1982 - Dyr børnepasning

I et stigende antal får forældrene passet deres børn "sort" på grund af de høje priser på pasning i dagplejen og i børnehaverne. Således er 17 børn taget ud af Sct. Georggården.

Første række: Holger Dam, Karen Bjørnsen, Bent Skriver, Arne Vaupell-Christensen, Aage Johansen

Anden række: Claus Nielsen, Peter Gøbel, Aage Skovsgaard Nielsen, Johannes Larsen, Peter Popp Andersen, Johan From, Hans Chr. Wiborg, Kristian Hjorth

Tredje række: Poul Jørn Bertelsen, Jørgen Halken, Gunnar Junker, Erik Pedersen. Derudover kæmner Jørgen E. Lund

BYRÅDET

d. 1. april 1978 til
d. 31. december 1981

Valgte:

Peter Gøbel, L
Poul Jørn Bertelsen, S
Jørgen Halken, V
Bent Skriver, L
Gunnar Junker, S
Johannes Larsen, L
Aage Johansen, K
Arne Vaupell-Christensen, S
Hans Chr. Wiborg, Z
suppl. Vagn N. Andersen 2.06.81
Karen Bjørnsen, V
Kristian Hjorth, S
Johan From, L
Claus Nielsen, L
Erik Pedersen, L
suppl. Carl Skjødt 5.08.80
Peter Popp Andersen, V
Aage Skovsgaard Nielsen, L
Holger Dam, S

BYRÅDET

d. 1. januar 1982 til
d. 31. december 1985

Valgte:

Peter Gøbel, L
Arne Vaupell-Christensen, S
Karen Bjørnsen, V
Bent Skriver, L
Poul Jørn Bertelsen, S
Niels Jessen, L
Hans Chr. Wiborg, Z
Aage Johansen, K
John Olesen, S
Jens Kr. Andreasen, V
Claus Nielsen, L
Gunnar Junke, Sr
suppl. Kr. Degn 11.11.83
Johannes Larsen, L
Vagn Andersen, Z
Kent Glumsø, SF
Vagn W. Andresen, V
Aksel Gram, S

Første række: Aage Johansen, Karen Bjørnsen, Bent Skriver, Arne Vaupell-Christensen

Anden række: Kent Glumsø, Kristian Degn, John Olesen, Claus Nielsen, Jens Kr. Andreasen, Vagn W. Andresen

Tredje række: Poul Jørn Bertelsen, Aksel Gram, Peter Gøbel, Johannes Larsen, Hans Chr. Wiborg, Vagn N. Andersen. Niels Jessen er ikke med på billedet.

1982

Plan for flytning

Der udarbejdes plan for administrationens flytning til det nye Rådhus ved H.C. Ørstedvej. Alle skal flytte undtagen socialforvaltningen, der planlægges at fortsætte i Nørregade 12. Senere blev planen revideret, og socialforvaltningen flyttede med til det nye rådhus.

Gangbro overvejes

Tyrstrup Andelsboligforening presser på for en løsning af problemer omkring fodgængerpassage af den trafikerede H.C. Ørstedvej. I kommunen overvejer man en løsning med en gangbro over H.C. Ørstedvej, alternativt en overgang med Torontolys.

December 1982 - Nye takster - Byrådet har fastlagt de nye takster for børnepasning i 1983. Dagpleje 43,2 timer - 875 kr. 32 timer - 647 kr. 32 timer for skolebørn koster 496 kr. Vuggestue 1353 kr., Børnehave 885 kr. for heldags og 381 kr. for halvdags. En fritidshjemsplads koster 688 kr. Der er sket en stigning som følge af en lovændring, der gradvist hæver forældrebetalingen fra 25% af omkostninger til om fire år til 35%.

1982

Socialministeriet løfter pegefingeren

Socialministeriet påpeger over for Christiansfeld kommune, at bemandingen på de 5 plejehjem ligger betydeligt over landets gennemsnit. Socialudvalgsformand H.C. Wiborg(Z) siger til det, at det er en arv fra de 11 sammenlægningskommuner, der havde et ønske om at beholde de ældre decentralt. Dette synspunkt bakkes op af Borgmester Bent Skriver(L)

Brud på samarbejde

Ved konstitueringen forud for denne byrådsperiode indgik Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti i et gruppesamarbejde, så de to partier optrådte som en enhed i Byrådet under betegnelsen A-gruppen. Dette samarbejde er nu ophørt. Det sker efter uoverensstemmelser på byrådsmødet mellem Kent Glumsø(SF) og byrådsmedlemmer fra S. Herefter meddelte de socialdemokratiske medlemmer, at samarbejdet ophørte.

Tilbyder sig som TV-by

Christiansfeld tilbyder sig som værtsby for TV-Syd. TV-Syd chefen og andre medarbejdere besøger Christiansfeld, men konklude-

1982 - 1983

rer, at den bygning, der er tale om, den tidligere Dronningborg-bygning, vil kræve for mange og for dyre ombygninger.

1983 - Musikskolen til diskussion.

Ved budgetforhandlingerne kom musikskolen pludselig til diskussion. Vagn Andersen(Z) mente, at i en tid med sociale problemer, kan de 250.000 kr. som musikskolen koster godt spares og skolen nedlægges. Han stod dog ret alene med forslaget. Ikke engang partifællen H.C. Wiborg kunne stemme for en nedlæggelse. Både socialdemokraterne og den borgerlige gruppe stod bag musikskolen.

Flyttemænd

11 flyttemænd fra flyttefirmaet Chr. Giørtz i Haderslev sørger for, at administrationens flyttekasser bliver bragt sikkert fra det gamle Rådhus i Nørregade til det nye Rådhus ved H.C. Ørstedvej. Flytningen foregår den 16. april 1983. I Nørregade 12 skal der nu indrettes bibliotek. Der er beregnet, at det vil koste 350.000 kr. at indrette det nye bibliotek.

DEN GALE NATURMAND

Fra kommunens fødsel fik Jens Svendsen lov til at præge udviklingen - langt mere, end politikerne giver lov til i dag.

Der var meget, der var nyt i 1970. Også ting som kommunale planer, involvering af borgerne og demokratiet, som vi kender det. Der var plads til at få egne idéer gennemført, hvis man var en vedholdende embedsmand. Og sådan en var Jens Svendsen, der begyndte på sit arbejde den 1. juni 1970, hvor der ikke var planer for ret meget. Jeg var jo ung, lidt ustyrlig og fik nok lov til at præge de planer på en måde, som ikke går i dag, siger Jens Svendsen. Politikerne i det nye, første byråd gav ham lov. Det var erfarne sognerådsmedlemmer og -formænd. De havde nok erfaringen og kunne det politiske spil, men det var ikke de fleste, der havde de store visioner, siger Jens Svendsen. Så om nogen har han sat et pænt aftryk i den dispositionsplan, der blev vedtaget af byrådet i 1974. I øvrigt efter en række borgermøder kommunen rundt. Her blev udviklingen for Christiansfeld by og hele kommunen lagt fast - og det meste holder fortsat. Allervej kom ikke til at gå vinkelret på Torningvej, der kom ikke en sydlig omfartsvej fra Allervej og til Haderslevvej - så havde der heller ikke kunne lægges en træningsbane, og der kom ingen skole på træningsbanen. Hejls udviklede sig heller ikke så voldsomt, som Hejls-delen af byrådet havde ønsket og lagt ud i dispositionsplanen - men resten holder. Og den blev vedtaget, også efter en tur i den nye nærdemokratiske måde at gøre tingene på. Folk havde jo aldrig set sådan nogle planer her. Før var det

tys-tys - det var jo bare noget, som sognerådet besluttede - lige som det boligområder dér i Skovbølling. Men de var jo kun fem mand, fortæller Jens Svendsen. Han peger på boligområderne i Christiansfeld - parkerne og industriområdet. Når vi vidste, at det skulle være sådan, så kom den fysiske planlægning også til at passe. Så skulle vandledningerne ligge dér og kloakledninger dér. Den plan har jeg disponeret efter i 30 år. Og det gode ved den er, at den blev lavet, uden at der skulle tages hensyn til økonomien. Siden kom kommuneplaner og regionplaner, og de er da flotte, men de er slet ikke så gode som dispositionsplanen, siger Jens Svendsen. Noget andet, der dog heller ikke er gået efter dispositionsplanen, er, at de grønne områder omkring boligområderne er blevet noget større, end de blev tegnet ind dengang først i 70'erne.

Jens Svendsen

- Uddannet ingeniør i Horsens.
- 1964-1969: Ingeniør i Bjerringbro Kommune - den sidste tid som stedfortræder for kommuneingeniøren.
- 1969-1970: Distriktsingeniør i den nordlige del af Haderslev Amt.
- 1970: Ansat 1. juni som første kommuneingeniør i Christiansfeld
- 2001: Bliver den første chef i kommunen, der får en senior-aftale.
- 2002: Slutter sit arbejdsliv med at være kommuneingeniør i tre måneder i Nanortalik - kommunens venskabskommune på sydspidsen af Grønland.

Det er en af de ting, jeg gerne vil have æren for - de grønne områder, siger Jens Svendsen sådan helt beskedent. Men sådan fik kommuneingeniøren lov at mingelere lidt rundt og kunne politikerne overbevises, så var den klar. Dengang i nærdemokratiets barndom. Og her på falderebet er det én af de ting, der egentlig godt kan bekymre den fortsat aktive pensionist på Thorsvej. Demokrati skal læres, og det går så nok lidt fløjten igen. Jeg tror, det bliver svært at få folk til at engagere sig. Før kom der jo 25, hvis bare vi bad om frivillige til at kigge på fremtidens kultur - det tror jeg ikke, at vi vil se. Det bliver lige som med sygehuse, hvor balladen først kommer, når tingene er besluttet, mener Jens Svendsen og husker med undren tilbage på det byrådsmøde, hvor den første kloakplan for Christiansfeld Kommune skulle vedtages. Det var en plan til cirka 50 millioner kroner, men på samme møde skulle politikerne tage stilling til, om Christiansfeld skulle have en hal til fem millioner kroner - og om der skulle samles flere penge ind til den. Det engagerede folk - de var helt ligeglade med kloakerne, husker Jens Svendsen. Og når vi er ved historierne, var Christiansfeld Kommune også blandt de første kommuner herhjemme, der indførte tvungen renovation - til stor fortrydelse for en del landmænd, der gerne ville have fortsat med at smide affaldet på møddingen. Flere koner ringe-

de ind til forvaltningen og sagde: »Hold fast i det der«. De gad da ikke længere at skulle gå ud på møddingen med affaldet, smiler Jens Svendsen. Så er der kloakeringen af Hejls, Vejstruprød og Sjølund, hvor de små vandløb i området selv efter krav om fast bund i møddingerne blev ved at være forurenede. Det endte blandt andet med et par politianmeldelser. Vi blev jo kaldt kratluskere - vi havde jo en medarbejder, som blev kaldt ind under en pumpe på en af gårdene- og så kom landmanden til at skubbe til håndtaget, så han fik ajle ned over sig, husker Jens Svendsen. Og det var måske lige dér, hvor der så kneb med poli-

-tikernes opbakning - dér, hvor det kom til politianmeldelser. Ellers har der altid været et fint samarbejde omkring teknisk forvaltning - også da personalet nedlagde arbejdet, da en politiker havde været ude med riven på et byrådsmøde. Der er ikke noget at sige til,

at Jens Svendsen er ved at få skrevet sin livshistorie - hvor de knap 33 år hos Christiansfeld Kommune har sin store plads. Men der skal også være plads til naturen og glæden over at færdes i den. Jeg har altid været en gal naturmand. Og det har da præget det. De grønne områder og forureningerne - det har altid været hjertesagerne for mig, siger Jens Svendsen.

Tidligere kommuneingeniør Jens Svendsen ved sin gamle arbejdsplads. Han håber at blive husket som talsmand for de grønne arealer i byen.

1983	1984	1984
Afgørelse i navnestrid - Geodætisk Institut har afgjort en strid om navne. Det er lokaliteten Vejstrup/Sjølund, det drejer sig om. Instituttet har nu afgjort, at byen hedder Sjølund, et navn, der har været at finde på stedet i rigtig mange år. En kasket mere - Kaj Bøhme skal have endnu en kasket på. Ud over at være bygningsinspektør og brandsinspektør, skal han nu også varetage funktionen som civilforsvarsleder. En ændring af loven kræver nu, at kommunen skal have en leder af det kommunale civilforsvar. Biblioteket tilbage i Nørregade 12 Siden det gamle selvejende Christiansfeld Bibliotek før 1970 havde til huse i Nørregade 12, har biblioteksvæsnet holdt til andre steder. Sidst har hovedbiblioteket befundet sig på Tyrstrup skole. Men nu er der igen bibliotek i Nørregade 12, efter at rådhuset netop er flyttet til H.C. Ørstedtsvej. Der er blevet flyttet 20 tons bøger fra Tyrstrup skole til de nye omgivelser. Der stadig ikke tale om et heltidsbibliotek, som der ellers har været lagt op til gennem flere år.	1984 - Omladeplads Sønderjyllands amt har godkendt, at der på den tidligere losseplads i Skovhuse etableres en omladeplads fra den 1. april 1984. Reduceret Byråd Ved byrådsmødet i februar manglede 3 byrådsmedlemmer i salen. Det skyldtes, at der var opstået brand i byrådsmedlem gård-ejer Claus Nielsens gård i Frørup, så han kunne naturligvis ikke komme til stede. Og 2 byrådskolleger var brandkaptajner, nemlig Aksel Gram og Gunnar Junker, og de var på udrykning til gårdbranden . Kul på kedlerne Så er der kommet tilladelse fra energistyrelsen til, at Christiansfeld fjernvarme kan opføre et kulfyret fjernvarmeværk ved Nordre Ringvej. Formanden Leo Ranlev siger, at selv om tilladelsen er forsinket, så regner han med, at værket kan stå færdigt før fyringssæsonen. Senere blev der rejst tvivl om det var det rigtige grundlag. Energistyrelsen havde haft for afgørelsen.	Udsmykning På kulturudvalgets foranledning indvies en udsmykning af den nye rådhus. Udsmykningen består af syv billedtæpper, vævet af Egtvedkunstneren Gudrun Pagter. Hun kalder værket for "dialog på flere planer". Kulturudvalget har prioriteret 40.000 kr. til opgaven. Så er den gal med lofterne Karlith-lofterne på Sct. Georgsgården volder problemer for børnene og de ansatte. Det drysser. Socialudvalget vil sprøjtemale lofterne og på den måde lukke fibrene inde, mens de ansatte insisterer på, at lofterne skal ned. 2 rum er prøvemalet, men måling af resultaterne heraf foreligger først senere. Afhopper bliver løsgænger Der er uro i den socialdemokratiske byrådsgruppe, og det resulterer i, at den tidligere formand for socialdemokratiet i Christiansfeld, John Olesen, bryder med resten af gruppen. Han bliver af Arne Vaupel opfordret til at forlade byrådet helt og give plads til en anden socialdemokratisk kandidat. ... (Forts. næste side)

BYRÅDET

d. 1. januar 1986 til
d. 31. december 1989

Valgte:

Bent Skriver, L
Arne Vaupell-Christensen, S
Peder Graasbøll, V
Aksel Gram, S
Peter Gøbel, L
Holger Hansen, K
Kristian Degn, S
Johannes Larsen, L
Poul Jørn Bertelsen, S
Vagn W. Andresen, V
Jørgen F. From, L
Kent Glumsø, SF
Rasmus Bonde Jessen, K
Preben Jørgensen, S
Jens Kr. Andreasen, V
Hans Chr. Wiborg, Z
Arne Philipsen, L

Første række: Vagn W. Andresen, Jens Chr. Andreasen, Bent Skriver, Arne Vaupell-Christensen

Anden række: Jørgen From, Rasmus Jessen, Kent Glumsø, Peter Graasbøll, Preben Jørgensen, Kristian Degn, Arne Philipsen

Tredje række: Poul Jørn Bertelsen, Aksel Gram, Peter Gøbel, Johannes Larsen, Hans Chr. Wiborg, Peter Chr. Jacobsen, Holger Hansen

BYRÅDET

d. 1. januar 1990 til
d. 31. december 1993

Valgte:

Jørgen From, L
Arne Vaupell-Christensen, S
Peter Chr. Jacobsen, V
Holger Hansen, K
Vibeke Thorsgaard, S
suppl. Ulla Kroløkke
Vagn Andersen, Z
suppl. Julie Wiborg 13.03.91
Magrethe Foged, L
Aksel Gram, S
Peder Graasbøll, V
Kent Glumsø, SF
Hanne Kirsch, K
Peter Gøbel, L
Anna Lise Tonnesen, S
Hans Chr. Wiborg, Z
Vagn W. Andresen, V
Preben Jørgensen, S
suppl. Poul Jørn Bertelsen 28.08.91
Arne Philipsen, L

Holger Hansen

Arne Vaupell-Christensen

Peter Chr. Jacobsen

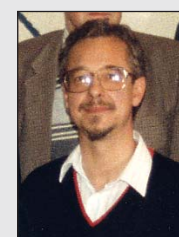
Vibeke Thorsgaard

Anna Lise Tonnesen

Vagn W. Andresen

Preben Jørgensen

Jørgen From

Kent Glumsø

Hanne Kirsch

Peter Gøbel

Vagn Andersen

Magrethe Foged

Aksel Gram

Hans Chr. Wiborg

Peder Graasbøll

Arne Philipsen

Der er desværre ikke taget et gruppefoto dette byråd, derfor er det sat sammen af enkelte fotos.

1984

(fortsat fra forrige side) ... John Olesen vælger dog at bruge sin ret til at fortsætte i Byrådet, nu som løsgænger. Som motivering for at forlade sit parti giver han udtryk for, at partiet mangler profil, både lokalt og landspolitisk

1985 - Værested for unge

Der bliver åbnet to aftener om ugen for unge i kælderens under Tyrstrup skole. Det er et forsøg med at holde spisekælderens åben for 14-18-årige. Vi har ikke råd til at købe spil eller andet til at beskæftige sig med, men vi opfordrer til at tage skak, kort eller andet med på skolen, siger formanden for ungdomsskole-nævnet, Jørn Berthelsen.

Varmeplan

Byrådet har vedtaget en varmeplan. Christiansfeld by skal fremover opvarmes med gas og ikke som det har været inde i billedet, med kul. Den prioriterede varmeplan sendes til amtet for at få det blå stempel og indgå i den overordnede varmeplan.

1984 - 1985**25 år**

Fjelstrup skole holder 25 års fødselsdag. Det sker med musik og underholdning. Slesvigske Fodregiments Musikkorps spiller og klovnen Benny Schumann underholder børnene. Om aftenen er der fest for gamle elever, medarbejdere og forældre.

Kollektivboliger - Byrådet har godkendt anskaffelsen af 20 lette kollektivboliger ved plejehjemmet Søndervang. Der bliver et samlet beboerareal på 1200 m². Anskaffelsessummen er på 8.563 mill. kr. Det giver en m²-pris på 6637 kr., og det er lige under lovens krav på 6640 kr

Godt valg til borgmesteren

Borgmester Bent Skriver er en populær mand i sit lokalområde. Ved valget, hvor han var opstillet på en lokalliste for Hejls, opnåede han 338 personlige stemmer. Det betød ikke alene, at han blev indvalgt, men lokallisten trak et medlem mere ved dette valg. Det blev gårdejer Arne Philipsen, der kunne indlede sin byrådskarriere med et beskedent personligt stemmetal på 12.

1985**1986 - Afstemning om daginstitution i Stepping**

Hvor stort skal behovet være i Stepping for at få en institution, spørger Peter Gøbel. Vi har ikke råd til at tilfredsstille alle behov, siger formanden for B-gruppen Jens Kr. Andresen bl.a. i sit svar: Peter Gøbel og Rasmus Jessen, begge valgt i Stepping og medlemmer af B-gruppen, stemte sammen med Kent Glumsø(SF) som de eneste for en institution i Stepping.

Arbejdsnedlæggelse

I protest mod regeringens påskepakke har der været arbejdsnedlæggelse på kommunens skoler. 80% af lærerne deltog i arbejdsnedlæggelsen oplyser formanden for Christiansfeld Lærerkreds Dan Madsen.

Verdensrekord - Verdens største honningkagehjerter på 113 kg, 2 m. langt og 2 m. bredt og 10 cm. tykt blev præsenteret som led i en kampagne, som organisationer, foreninger og Christiansfeld kommune indleder for at sælge Christiansfeld. "Christiansfeld - en aktiv kommune" er det nye slogan.

DER HAR HELE TIDEN VÆRET BYGGERI I GANG

Arne Vaupell glæder sig over at have været med til at bygge kommunen og de sociale forhold op - og håber nu på, at Christiansfeld ikke bliver glemt i den nye kommune.

Tilfredsheden lyser ud af Arne Vaupell. Som en af de få politikere har han været med - næsten - hele vejen i Christiansfeld Kommune. Fra 1970 og til 2002 var han af de mest indflydelsesrige politikere i byrådet og altid med stor interesse for forholdene for de svageste i samfundet.

Nu håber jeg bare, at de ikke glemmer i den nye kommune, at der er noget der hedder Christiansfeld, tilføjer han med tanke på den virkelighed der tegner sig . . .

Og han er tilfreds med det, der nu går videre over i den nye kommune. - De fysiske rammer - de er på plads. Jeg er sikker på, at de gamle har det godt på både Birkebo og Søndervang. Nu håber jeg bare, at de ikke glemmer i den nye kommune, at der er noget, der hedder Christiansfeld, tilføjer han så med tanke på den virkelighed, der tegner sig om en lille måneds tid.

Og som er så vidt forandret fra dengang kommunen blev dannet, og socialforvaltningen fik hjemme i Nørregade – på 1. sal. Det blev siden flyttet hen i den flade tilbygning, hvor nu en del af biblioteket har hjemme. Hvordan vi fik lov til det, det ved jeg ikke. Men det var jo nødvendigt dengang - og da

havde jeg heller ikke øje for de historiske bygninger. Det er nok noget, der kommer med alderen - jeg havde ikke stemt for den udbygning i dag, konstaterer Arne Vaupell.

Upopulære beslutninger
Men heller ikke han er upåvirket af den debat og eksempelvis lukninger af de plejehjem, han også har været med til for at nå frem til tilfredshedens skær i bakspejlet. Især på hjemmebanen i Hejls kostede det stemmer og drøje hug, da Engbo blev lukket som alderdomshjem og omdannet til det hus, som i dag rummer flere aktiviteter for sognets beboere - og ikke mindst et lokalhistorisk arkiv. Det var da ikke sjovt. At nedlægge de gamles hjem i Hejls og flytte de mennesker - og det samme i Sjølund og Fjelstrup. Men det er beslutninger, som man må tage - og som, kan jeg godt forstå, kan være svære at forstå. Man må så tage de øretæver, det giver. Det hører også med - og i dag tror jeg, man bedre kan se det nødvendige i at gøre det, siger Arne Vaupell.

Her tænker han så på de forskellige tilbygninger gennem årene på Søndervang, omdannelsen af Birkebo til stedet for de senil demente borgere - og ikke mindst opførelsen af det nye plejecenter,

Arne Vaupell
• I byrådet fra 1970 til 2002. I den første periode var han medlem af kulturudvalget og økonomiudvalget.
• Fra 1974 og til 2002 med i socialudvalget og økonomiudvalget. I flere perioder også viceborgmester.

Kongebrocentret. Også selv om det ikke lige ligger, hvor han helst havde set det - nemlig på træningsbanen i Lindegade, der i stedet blev til Aldi. Men det er historie

Også selv om det ikke lige ligger, hvor han helst havde set det - nemlig på træningsbanen i Lindegade, der i stedet blev til Aldi.

nu, som han siger det - og tænker først og fremmest på, at der nu er et nyt plejecenter på vej. Endelig, for også det har haft sine år fra de første idéer blev tænkt, til det første spadestik og rejsegilde blev taget og holdt. Begge dele med Arne Vaupell som deltager. Og endelig er der også etableringen af ældreboligerne i både på Lærkebo i Sjølund, Rosenvang i Fjelstrup - og lokalcentre i Christiansfeld, Stepping og Taps. Alt sammen en del i den ældreplan fra begyndelsen af 90'erne, der blev lavet og ført ud i livet i hans tid som socialudvalgsformand. Vi har hele tiden bygget om i det sociale væsen, konstaterer han så.

Engageret personale
»Rådmanden« blev han også kaldt, for han var en af de politikere, der oftest kom på rådhuset og i de institutioner, der hørte under hans ansvarsområde.

Men det var ikke for at kontrollere, men for at sige »hej-hej«. Jeg havde det godt med personalet og håber også, at de har haft det godt med mig.

Alle har været engageret, men jeg har været ked af, at de ikke bestemte mere selv i hjemmeplejen i starten. Det kom nok med Eva Korsgaard, hvor det blev indført, at de selv kunne bestemme, om der skulle tørres fodpaneler af, eller om der skulle snakkes. Og det er jo pjat - hvor tit får vi tørret fodpaneler af? Hvorfor skal de tørres af hver 14. dag, bare fordi man bliver gammel? mener Arne Vaupell.

Men jeg er ked af, at de hele tiden har fået mindre tid til at gøre det i - vi har måttet skære ned og skære ned hele tiden. Så det fysiske har vi på plads, men det rent mandsskabsmæssige - det er blevet ringere, siger Arne Vaupell.

Arne Vaupell var fra 1970 til 2002 en af de mest indflydelsesrige politikere i byrådet i Christiansfeld. Og det har været en omtumlet tid, hvor tilblivelsen af den nye kommune hele tiden har krævet, at der blev bygget til og om indenfor det sociale område.

1986	1987	1988
Viceborgmester skal have løn Byrådet beslutter, at fremover skal viceborgmesteren have vederlag for sin indsats som stedfortræder for borgmesteren. Det betyder, at Jens Kr.Andersen skal have, hvad der svarer til 10% af borgmesterens løn. Forslaget blev vedtaget med alle stemmer undtagen SFs Kent Glumsø, der stemte imod. Vinder injurieresag Christiansfeld kommune v/ bygningsinspektør Kaj Bøhme er inddraget i en retssag mod forretningsmanden Andreas Andersen. Han er tiltalt for injurier mod embedsmanden fra kommunen i forbindelse med en byggesag, hvor forretningsmanden ønskede et supermarked indrettet ved sin forretningsejendom, den tidligere Lundi skofabrik. Aller skole Fra august 1987 skal alle børn i Aller skoledistrikt gå i Aller skole til og med 7. årgang. De kan ikke længere vælge at gå til Tystrup skole efter 5.	1987 - Ældrerådet Der er etableret ældreråd i Christiansfeld kommune, og det er klar til arbejdet. Som første formand er valgt Grethe Niemann. Afskedsreception Der holdes afskedsreception for Jørgen Lund, der efter 41 år i kommunal tjeneste, heraf de seneste 17 år som kommunaldirektør i Christiansfeld kommune, er gået på pension. Borgmester Bent Skriver, Svend Lynggård fra Falck og Victor Nielsen fra politiet holdt afskedstaler for Jørgen Lund. Ny kommunaldirektør Som afløser for Jørgen Lund ansættes Cand. jur. Else Mariegaard. Hun kommer fra ansættelser i såvel Vejle amt som i Vejle Kommune. Til Folkebladet udtaler hun: Den administrative ledelse må gerne være en slags sparringspartner for politikerne.	1988 - Selvforvaltning Byrådet i Christiansfeld gør op med den stramme styring af alle aktiviteter i kommunen via budgetkonti. Alle kommunens institutioner får fremover råderet over hovedparten af deres budgetområder. Det vil sige, at institutionerne tildeles rammer, som så skal overholdes, men inden for rammen kan institutionen selv disponere. Politikernes styringsredskab bliver derfor at prioritere rammerne og fastsætte serviceniveauet efter objektive kriterier. Uheldskryds - Der sker et nyt uheld i krydset Lindegade/Kongensgade. Formanden for teknisk udvalg Vagn Andresen(V) siger til Folkebladet: Jeg forstår ikke, at man kan køre galt i det kryds. Nej til SFO Byrådet vil ikke give en tillægsbevilling, så kulturudvalget kan indføre SFO på Christiansfeld skole i lighed med Tystrup skole. Det er ikke et ønske fra skolen,, der har lokaleproblemer, men skolen har en løsning klar, hvis kulturudvalget vil starte en SFO fra 1/1 1989. Indførelse er mest begrundet i ønsket om at frigøre kapacitet i daginstitutionerne, der mangler plads til de 3-årige.

Første række: Anna Lise Tonnesen, Kent Glumsø, Hans Chr. Wiborg, Holger Hansen, Hanne Kirsch, Peder Graasbøll, Magrethe Foged
Anden række: Arne Vaupell-Christensen, Poul Jørn Bertelsen, Knud Erik Dinesen, Aage Erbs, Ulla Kroløkke, Jørgen F. From, Vagn Egon Erlang, Kaj I. Paaske, Arne Philipsen, Vagn W. Andresen

BYRÅDET

d. 1. januar 1994 til
d. 31. december 1997

Valgte:

Jørgen F. From, L
 Arne Vaupell-Christensen, S
 Arne Philipsen, V
 Knud Erik Dinesen, S
 Magrethe Foged, V
 Holger Hansen, K
 Aage Erbs, S
 Vagn Egon Erlang, V
 Kent Glumsø, SF
 Hans Chr. Wiborg, Z
 Peder Graasbøll, V
 Poul Jørn Bertelsen, S
 Vagn W. Andresen, V
 Erik Olesen, S
Supp.: Anna Lise Tonnesen 15.11.94
 Kaj I. Paaske, V
 Hanne Kirsch, K
 Vibeke Thorsgaard, S
Supp.: Ulla Kroløkke 17.08.95

BYRÅDET

d. 1. januar 1998 til
d. 31. december 2001

Valgte:

Jørgen F. From, V
 Arne Vaupell-Christensen, S
 Vagn Egon Erlang, V
 Aage Erbs, S
 Magrethe Foged, V
 Mary M. Jensen, K
 Kent Glumsø, SF
 Arne Philipsen, V
 Kristian Sølvsten Grøn, S
 Kaj I. Paaske, V
 Peder Graasbøll, V
 Knud Erik Dinesen, S
 Oluf Lykke Nielsen, Z
 Ulla Kroløkke, S
 August Juhler, K
 Christian Gøttig, SF
 Vagn W. Andresen, V

Første række: Arne Philipsen, Vagn W. Andresen, Jørgen F. From, Arne Vaupell-Christensen, Kent Glumsø
Anden række: Vagn Egon Erlang, Oluf Lykke Nielsen, Peder Graasbøll, Mary M. Jensen, August Juhler, Knud Erik Dinesen, Kaj I. Paaske, Ulla Kroløkke, Kristian Sølvsten Grøn, Magrethe Foged, Christian Gøttig
Fraværende: Aage Erbs

1988 - 1989

Indeklimaproblemer

En rapport har fastslået: Den er gal med indeklimaet på Sct. Georgsgården. Problemerne skal hurtigt løses. Jysk Teknologisk Institut peger bl.a. på, at ventilationssystemet fungerer for dårligt.

Viceborgmester forlader Byrådet

Til alles store overraskelse anmoder viceborgmester Jens Kr. Andresen (V) om tilladelse til at udtræde af Byrådet. Han begrundet det med arbejdspress i sit firma. Det var ellers forventet, at Jens Kr. Andresen skulle afløse Bent Skrivers som borgmester i næste periode. Peter Chr. Jacobsen indtager pladsen i Byrådet, mens Jørgen From overtager hvervet som viceborgmester i den resterende byrådsperiode.

1989 - Venteliste

Der er nu 45 på venteliste til børnepasning. Dagplejen er normeret til 170 børn, men der er i øjeblikket 181 børn, der bliver passet.

1989

Institution i Stepping

Byrådet beslutter, at der skal opføres en institution i Stepping. H.C. Wiborg (Z) og Peter Chr. Jacobsen (V) kunne ikke stemme for: Wiborg har hele tiden været imod, og hvad hvis kommunen ikke kan få dispensation for investeringsrammen, så ville det blive 100.000 – 150.000 kr. dyrere. Arne Vaupel (S) : Så må vi finde pengene et andet sted. Stepping skal have en institution nu.

Søndervang indvies

Plejhjemmet Søndervang indvies efter den store ombygning, der har kostet i nærheden af 25 mill. kr., og det fremstår nu som et af de mest funktionelle og moderne plejehjem, skriver Jyske Tidende begejstret. Der var flere hundrede til indvielsen og Slesvigske Fodregiments Musikkorps deltog. 99-årige Niels Skøtt talte på beboernes vegne. Derudover var der tale af Borgmester Bent Skrivers, Socialudvalgsformand Arne Vaupel, socialinspektør Børge Frederiksen og plejehjemsleder Ole Mørk Nielsen.

1989 - 1990

Udvalg nedlægges

Byrådet beslutter at nedlægge ejendomsudvalget. Peter Chr. Jacobsen ville gerne gå videre med modernisering. Byrådsmedlemmerne går alt for langt ind i sagerne, som kunne klares af administrationen.

Ny madordning

En ny madordning for pensionister indebærer, at man får leveret en ugeportion og får stillet mikrobølgeovn til rådighed. Maden skal leveres af Køkkentjenesten, et samarbejde mellem MD-Foods, Tulip og Rahbeck fisk. Det giver en kommunal besparelse på 200.000 kr. i forhold til den gældende ordning, hvor hotellet leverer den varme mad.

1990 - Far og datter i Byrådet

Under Vagn Andersens sygdom indtræder Julie Wiborg i Byrådet. Hun er 21 år og datter af H.C. Wiborg. De repræsenterer begge fremskridtspartiet. Senere indtræder hun permanent.

- DET BLIVER EN VEMODIG DAG

AFSKED: For nogle af de ansatte i kommunen bliver nytåret en afsked efter over 30 års fællesskab i Christiansfeld Kommune.

Det bliver en vemodig dag. For en lille håndfuld medarbejdere ved Christiansfeld Kommune er det over 30 års fællesskab, der er på vej til at rinde ud. Det gælder for eksempel Anna Moisen og Helge Gellert, der har været kolleger siden den 1. april 1972, hvor Helge Gellert blev ansat som elev i økonomisk forvaltning. Anna Moisen tiltrådte den 1. juli 1970 i socialforvaltningen, og begge bruger netop ordet »vemodigt«, når talen slår ind på de nye tider, der er på vej.

Anna Moisen

- 57 år. Fuldmægtig i socialforvaltningen.
- 1. juli 1970. Ansat i socialforvaltningen.
- Fremtid: faglig koordinator i økonomisk rådgivning.

Det bliver da vemodigt at skulle sige farvel - heldigvis da. For det er også tegn på, at det har været en god arbejdsplads, som Anna Moisen siger det. Og selv om Helge Gellert nu er øverste administrative chef, er det også ordet vemodigt, der falder ham først for. Det bliver det, når man har oplevet så meget sammen. Det er jo en lille kommune, og vi kommer til at kende hinanden godt. Så det bliver da vemodigt at lukke og slukke - også selv om man glemmer utroligt hurtigt. Det var Jens, og det var Niels - nå ja, de var også i mange år. Sådan går det jo, siger Helge Gellert. For Christiansfeld Kommune har været en god arbejdsplads, pointerer Anna Moisen, der slet ikke kan forstå, at det nu er blevet til over 36

års ansættelse. Et antal, der kan få enhver ung til at se helt trekantet ud, som hun siger. Jeg tror, jeg ville se lige så trekantet ud, hvis jeg var ung og hørte, at nogen har været samme sted i så mange år. Men der sker altid noget nyt, og man ved aldrig, hvad der sker i løbet af dagen, siger Anna Moisen. Meget er da også sket, siden hun som noget af det første blev præsenteret for en papkasse fyldt med afstemningslister for udbetalingerne. De skulle lige afstemmes - i hånden, og meget anderledes var det heller ikke, da hun var med til at sortere svarene på den spørgeskema-undersøgelse om, hvorvidt borgerne i den stadig nye Christiansfeld Kommune så på behovet for en daginstitution.

Hver sin vej

Men til nytår rejser de hver sin vej. Anna Moisen fik sit ønske opfyldt og skal arbejde som faglig koordinator i økonomisk rådgivning. En del af dette job er at være sekretær for tildelingsteamet vedrørende førtidspension. Denne opgave er påbegyndt den 1. september. Helge Gellert skal derimod til Haderslev for at blive souschef og stabs-

og administrationschef i social i Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen. Oprindeligt var han udset til at blive chef i udviklingsafdelingen. Men i september fik tilbudt den anden stilling, hvor det netop er det økonomiske overblik, der håndteres sammen med det blik for de sociale vilkår, som han stort set i hele sin tid i Christiansfeld Kommune har arbejdet med. Og hvad så? Er det så bare slut? - Ja, det er det vel. Vi skal også se fremad, men vi har aftalt at holde kontakten ved lige, og høre til hvordan det går med hinanden, siger Anna Moisen. Sådanne overvejelser har Helge Gellert ikke haft. Som kommunaldirektør har det først og fremmest været hans

opgave at få opfyldt medarbejdernes ønsker til et nyt arbejdssted - så er hans egen situation kommet i anden række. Det er jo et meget alene-job. Jeg har selvfølgelig haft borgmesteren som sparringspartner - han har jo også stor erfaring med det administrative, fordi han har været her i så mange år. Men det er mig, der har stået for de kriterier, folk har ønsket deres nye arbejde efter, konstaterer Helge Gellert. Men også han fik sit ønske til et fremtidigt arbejde opfyldt, og udover at det sådan bliver en lidt vemodig dag, når det er slut med Christiansfeld Kommune, vælger han at glæde sig over, at missionen stort set er lykkedes.

Vi har den 4. bedste økonomi i Sønderjyllands Amt. Det er ikke et mål i sig selv, men det er et tegn på, at borgerne generelt har fået en fin service. Vi har fået ny hal, ny omfartsvej, cykelsti, plejecenter, lederudviklingsprojekt med mere. ja vi har generelt de sidste seks år haft en rivende udvikling til gavn for kommunens borgere, siger Helge Gellert. Og så bliver det også med en anelse bæven i stemmen, at

det er slut med Christiansfeld og andre mindre kommuner. Jeg kan godt forstå, at alt skal være så specialiseret for at klare den meget komplekse lovgivning, der er på mange områder. Men omvendt kan jeg godt frygte for, at det helhedsblik på sagerne, som vi har været vant til, godt kan komme til at mangle. Det kan godt gå hen og blive for juridisk alt sammen, siger Helge Gellert.

Siden 1. april 1972, hvor Helge Gellert tiltrådte som elev, har han og Anna Moisen været kolleger i Christiansfeld Kommune. Til nytår rejser de hvert til sit. Fuldmægtig Anna Moisen begynder på Sct. Nicolai Plads i Kolding, mens Helge Gellert skal til Gåskærgade i Haderslev.

Helge Gellert

- 55 år.
- Kommunaldirektør.
- 1. april 1972. Elev i økonomisk forvaltning.
- 1980 souschef i socialforvaltningen
- Fra 1982-1988 forskellige kurser på forvaltningshøjskolen
- 2006 Kiol, lederudvikling for topledere
- Har undervist på Kommunom de sidste 8 år.
- Fremtid: souschef i Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen i Haderslev.

1990

Erhverv ved motorvejen

Et lokalplanforslag er til høring vedrørende et erhvervsområde ved motorvejen. Der kommer en række indsigelser.

Ny brandbil

Tyrstrup Frivillige Brandværn får overrakt ny brandbil af borgmester Holger Hansen. Det er en Mercedes årg. 77, der har kostet 250.000 kr. Brandfolkene har brugt tilsammen omkring 350 timer på at klargøre køretøjet. Stepping Frivillige Brandværn overtager den gamle sprøjte, der er fra 1972.

Mad fra Tinglev

Efter at Køkkentjenesten har sagt aftalen om madlevering op, er det nu Tinglev kommunes plejehjem, der leverer maden til pensionisterne. En stor portion koster 28,75 kr. og det koster 22,75 kr. at få maden leveret.

1990 - 1991

Ægteskabet koster

Der er nu blevet sat pris på ægteskabet. Justitsministerien har indført en afgift på 500 kr. for hvert bryllup på Rådhuset. Der er mange udenlandske par, der bliver gift i Christiansfeld. 150 – 200 par om året. De fleste brudgomme er amerikanske soldater i Tyskland, der gifter sig enten med amerikanske eller tyske kvinder. Den nye Afgift vil ikke afholde nogen fra at blive gift, siger giftetoged Bo Lund Andersen. I 1991 bliver 225 par gift i Christiansfeld

1991 - Sekretariatschefen rejser

Bo Lund Andersen, der er sekretariatschef, har fået stilling som chef for centralforvaltningen i Bogense. Hans stilling bliver formentlig besat internt, da politikerne har vedtaget at nedlægge 4,5 chefstilling over en kort årrække.

Skriver siger farvel

Efter knap 5 år som leder af Vejstrup skole, forlader Poul Skriver nu Christiansfeld kommune for at blive skoleinspektør på Favr-dalskolen i Haderslev

1991 - 1992

Stilling nedlægges

I forbindelse med budgetforhandlingerne i efteråret 1991 bliver det besluttet at nedlægge stillingen som bygningsinspektør. Kaj Bøhme, der tillige er brandsinspektør, opsiges til fratræden den 31. marts 1992. Chefen for teknisk forvaltning, Jens Svendsen, lover dog på et møde med vicebrandsinspektørerne og brandkaptajnerne, at stillingen som brandsinspektør bliver genopslået.

Styrelsesvedtægt justeres

Kommunen afskaffer lørdagsundervisningen I gang om året. Christiansfelds styrelsesvedtægt skal tilpasses virkeligheden, siger skoledirektør Henning Børresen. Forældrekontakten har udviklet sig på så mange områder.

1992 - Genbrug

Efter et halvt års arbejde og en halv million kr. indvies den nye genbrugsplads ved siden af rensningsanlægget. Omladepladsen i Skovhuse er samtidigt nedlagt. Dejligt at være med til en investering, der kan forrente sig med 8-10% årligt, siger Vagn Andresen formand for teknisk udvalg.

Første række: Mary Jensen, Magrethe Foged, Jørgen From, Ulla Kroløkke, Hanne Holgaard, Vagn Egon Erlang
Anden række: Kent Glumsø, August Juhler, H.C. Jensen, Knud Erik Dinesen, Kristian Grøn, Oluf Lykke Nielsen, Carl Leerskov, Christian Gøttig, Steen Nielsen, Kaj Paaske, Jens Peter Raun

BYRÅDET

d. 1. januar 2002 til
d. 31. december 2006

Valgte:

Mary Jensen, K
 Magrethe Foged, V
 Jørgen From, V
 Ulla Kroløkke, S
 Hanne Holgaard, V
 Vagn Egon Erlang, V
 Kent Glumsø, SF
 August Juhler, K
 H.C. Jensen, Rad. V.
 Knud Erik Dinesen, S
 Kristian Grøn, S
 Oluf Lykke Nielsen, Z
 Carl Leerskov, Z
 Christian Gøttig, SF
 Kaj Paaske, V
 Jens Peter Raun, V
 Bjarne Højgaard, V
 supp.: Steen Nielsen

BORGESTRE I CHRISTIANSFELD KOMMUNE FRA 1970 - 2006

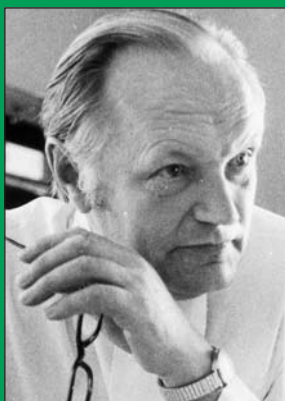
1970 - 1973 Niels E. Hansen

Niels Ebbesen Hansen kom til Frørup omkring 1945 og har deltaget i det kommunale arbejde siden da. Han har været sognerådsformand i Frørup kommune siden 1958. Ved kommunesammenlægningen var han så populær at han fik omkring halvdelen af de personlige stemmer udenbys.

1974 - 1989 Bent Skriver

Bent Skriver: Den borgmester, der har haft embedet i længst tid. 16 år blev det til for Bent Skriver, der først og fremmest var opmærksom på at få slettet Den Gamle Grænse mellem de tre sogne i nord og resten af kommunen. Desuden var han en af drivkræfterne bag etableringen af de store sommerhusområder ved Hejlsminde.

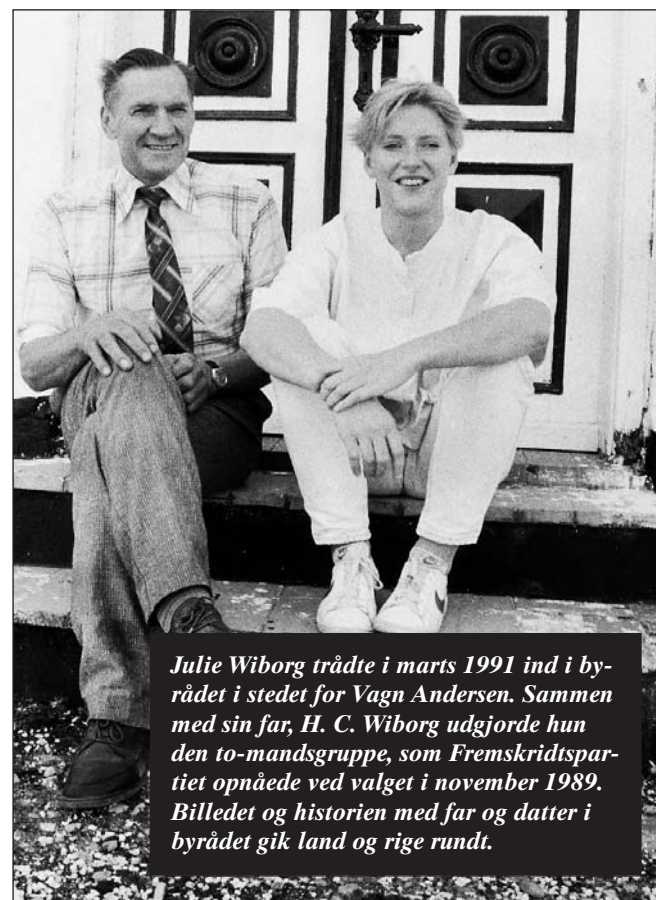
1990-1993 Holger Hansen

Først og fremmest var Holger Hansen manden bag etableringen af ferskvareterminalen ved Tyrstrup Mejeri. Det var først og fremmest med erhvervs erfaringerne fra det, der nu hedder Arla Foods, at Holger Hansen satte sig igennem. Efter én periode som borgmester sluttede han sine otte år i byrådsarbejdet af som formand for teknisk udvalg.

1994-2006 Jørgen From

Det var Jørgen From, der afsluttede tiden med lokalister og kunne som Venstre-mand sætte sig i borgmesterkontoret efter valget i november 1993. I hans tid er der fokuseret på moderniseringsprojektet på rådhuset og renoveringen af bymidten. Jørgen From vil også altid blive husket for det turbolente forløb omkring Christiansfeld Kommunes fremtidige placering på det kommunale landkort.

Julie Wiborg trådte i marts 1991 ind i byrådet i stedet for Vagn Andersen. Sammen med sin far, H. C. Wiborg udgjorde hun den to-mandsgruppe, som Fremskridtspartiet opnåede ved valget i november 1989. Billedet og historien med far og datter i byrådet gik land og rige rundt.

1992

Hal i vanskeligheder

Trekløverhallen skal have flere brugere, hvis økonomien skal reddes. Hallen har mistet 75.000 kr. siden der kom ny folkeoplysningslov. Vi er opmærksomme på problemet, men vi kan ikke give flere penge eller give dem lån, siger formanden for kulturudvalget, Arne Phillipsen.

Vinterferie

Skolerne får i næste skoleår vinterferie, ligesom lørdagsundervisningen en gang om året afskaffes.

Kollektivboliger

Socialudvalget beslutter at etablere boligkollektiv til unge handicappede ved Borgmestervej.

EDB justering

Der er skabt grundlag for at skolerne får EDB-udstyr for 600.000 kr. I alt 55 computere. 7 på hver af de små skoler, og de to store skoler får hver 10. Desuden skal der anskaffes 17 printere. Hele herligheden leases for 150.000 kr. årligt over 5 år

1992 - 1993

Ældrerådet

Ældrerådet får hele puljen på 15.000 kr. til ældrearrangementer at råde over og prioritere. Vi har ingen bekymringer med det, siger næstformanden i socialudvalget Arne Vaupel.

1993 - Lidt af en farce.

Det er klipningen af hegn, der kalder på smilet. Bsparelsen ved at lægge opgaven ud til de enkelte lodsejere er nemlig blevet spist op af ekstra administration. Det har været nødvendigt at sende en påmindelse til 325 lodsejere, der ikke havde fået klippet inden fristen.

Elevstrejke - Eleverne i 8. klasse på Tyrstrup skole protesterer mod ny lærerarbejdstidsaftale, hvor den såkaldte Ø-tid, tid til øvrige opgaver, er blevet beskåret, så klassens lejrskole er barberet væk. Ved smidighed på skolen sikres det dog, at lejrskolen reddes. Strejken bar frugt.

1993

Lederne underkendt

Flertallet af kommunens ledere indstiller, at socialforvaltningen og skole- og kulturvaltningen samles under en hat. Skoledirektør Børresen er ikke enig og indstiller, at der oprettes en børne- og ungeforvaltning. Økonomiudvalget vedtager at indstille en struktur med en børne- og ungeforvaltning på skoledirektørens præmisser.

Skoledirektøren stopper

Henning Børresen meddeler, at han stopper, da han er blevet ansat som skoleinspektør i Osted ved Roskilde. Den nye struktur i forvaltningen ligger ikke helt til ham, selv om ØK altså bakker hans forslag op.

Nye chefer - 39-årige Frank Brodde er blevet ansat som ny socialinspektør efter Børge Frederiksen, der går på Pension ved årsskiftet. Som ny Børne- og Ungeschef er ansat Leif Sønderup, der kommer fra en stilling som skoleinspektør på Bevtøft skole. Frank Brodde har hidtil været ekspeditionssekretær og personaletchef i Juelsminde kommune.

BRAND I BRØDREHUSET

Lørdag den 5. januar 1986 kl. 3.55, en kold januar nat brændte det dengang 208 år gamle Brødrehus i Lindegade.

I huset boede 16 personer, såvel unge som gamle, der alle blev vækket og kom ud i god behold. Beboerne blev hjemløse, og mange mistede alle deres ejendele. Sammenhold i byen viste sig ved, at nogle blev tilbudt midlertidig indkvartering hos private, mens andre fik stillet værelser på Brødremenighedens Hotel til rådighed.

Tyrstrup, Fjelstrup, Aller Frivillige Brandværn, CF-kolonnen fra Haderslev og Falk var tilkaldt til branden, og først mandag morgen kunne de sidste trætte brand-

mænd forlade brandstedet. Under slukningsarbejdet gik vandforsyningen fra vandværket i stå, og der måtte lægges slanger til Taps Å, hvorfra vandet blev pumpet op til Lindegade. Det lykkedes dog senere at få vandværket i gang igen.

Efter mange timers godt håndværksarbejde stod det fredede Brødrehus igen klar til indflytning 2 år senere, men byen havde ved branden mistet det gamle bageri. "Brødrehusets Bageri" kom aldrig i gang igen i Lindegade. Nogle af beboerne flyttede tilbage, mens andre valgt at blive boende, der hvor de nu havde fået en lejlighed.

Brandårsagen er uopklaret.

BRAND PÅ TEKNISK FORVALTNING - »KATHRINESMINDE«

En borger på vej til arbejde på Tyrstrup Mejeri opdagede lørdag den 8. juli 1989 kl. ca. 4.00, at det brændte på Teknisk Forvaltning.

Brandvæsenet blev tilkaldt, og kl. ca. 5.30 var branden slukket og oprydning kunne påbegyndes. Det personale, der ikke var på ferie, blev tilkaldt, og forsynet med hjelm og gummistøvler og i samarbejde med brandvæsenet blev alt inventar og sagsakter m.v. flyttet ud i udhusbygninger, hvor der var plads. Personalet kunne herfra påbegynde oprydning af de sodsværtede og våde sager.

Det arbejde, der ellers skulle bestå af kontorarbejde og betjening af borgere, blev med et slag forvandlet til oprydnings-, sorterings- og rengøringsarbejde.

Branden opstod i miljøafdelingen, men havde bredt sig til hele bygningen, der var sort af sod, våd af vand fra slukningsarbejdet. Byggesagsarkivet i kælderen stod under vand og måtte flyttes. Sager i arkivskabe var sorte af sod, ruder var knuste, inventar ødelagt.

Mens genopbygningen stod på, flyttede Teknisk Forvaltning ned i et kælderlokale på Tyrstrup Skole, hvorfra man kun opdagede hvordan vejret var, når man »gik i gården«.

1 år senere kunne Teknisk Forvaltning igen åbne i en nyrenoveret bygning, med dejlige lyse lokaler

Med et godt »personale-team« samt forståelse og samarbejde fra borgernes side i den ekstreme svære arbejdsituation, lykkedes det at få forvaltningen på rette fode igen. Der er efterfølgende opstået et slogan i forvaltningen, som senere har bredt sig til borgerne, der hedder: »Sagen er nok brændt?«.

Brandårsagen blev aldrig opklaret.

1994

1994 - Kommunaldirektør

Kai Winton Hansen er ansat som ny kommunaldirektør, valgt blandt 22 ansøgere. Kan kommer fra en lignende stilling i Tranekær kommune på Langeland. Han efterfølger Else Mariégård, der er fratrådt efter forelæggelse af konsulentrapport sidst i 1993.

Sammenlægning

Et forslag om en sammenlægning af Tyrstrup skole og Christiansfeld skole er sendt til høring i skolebestyrelserne. Lærerne er bestyrtede

Demonstrationstog

Elever ved Christiansfeld skole gik i demonstrationstog til Rådhuset for at protestere mod forslaget om sammenlægning af de to byskoler. Jørgen From ville bringe deres budskab videre til Børne- og Ungechefen. Skubber I det bare over på andre? var forsamlingens svar. Da man fra Rådhusets side ville give soda-vand, faldt det ikke i god jord hos eleverne. Bestikkelse, blev der sagt, og så gik de tilbage til skolen.

1994 - 1995

Lærere på kursus

Samtlige lærere og ledere ved alle 7 skoler er på et 3-dages kursus før skoleårets start. Det er et alment pædagogisk kursus, bl. a. om den nye folkeskolelov, der træder i kraft ved starten af skoleåret.

1995 - Skolerapport

En skolerapport er fremlagt. De 5 små skoler skal afgive 7 klasser og Christiansfeld skole skal stadig have til og med 9. årg. 15,1 mill. kr. skal bruges på skolebygningerne inden år 2000. Venstre og socialdemokratiet bakker op om forslagene. Løsgænger: H.C. Wiborg bliver løsgænger i Byrådet. Han er trådt ud af Fremskridtspartiet efter et kaotisk årsmøde.

Søgt afsked

Kommunaldirektør Kai W. Hansen har sagt sin stilling op efter 18 måneder på posten. Personlige og familiemæssige årsager angives som årsag. Han tiltræder en stilling som afdelingsleder i Faaborg kommune.

1995 - 1996

Overtager institution

Christiansfeld beslutter at overtage Sct. Georgsgården fra 1. januar 1996. Det vil ikke have konsekvenser for driften.

Ny kommunaldirektør - Ny topchef kommer fra Billund. 35-årige Benny Balsgård blev ansat som kommunaldirektør efter Kai W. Hansen. Han kommer fra en stilling som direktionssekretær og personalechef i Billund kommune.

1996 - Aldi-planer klar til Byrådet

Teknisk udvalg har godkendt lokalplanforslag for Superfosgrunden. En entreprenør står for opførelsen og lejer så ud til Aldi. Da lokalplanen bliver endeligt godkendt springer Aldi dog fra, og så bliver det Netto, der bliver lejer.

Udvalg får nyt Navn - Der kan ikke være to udvalg med samme navn, så Børne- og Ungeudvalget skal fremover hedde Børne- og Kulturudvalget. Der er i forvejen paragraf 126-udvalget, der hedder Børne- og Ungeudvalget og som beskæftiger sig med tvangsfjernelser og lignende.

Rådhus I Christiansfeld

I Christiansfeld kommune går man ikke straks i gang med rådhusbyggeri, men etablerer sig I Christiansfeld Flækkes tidligere administrationsbygning.

I mange nye storkommuner, blev der årene efter 1970 brugt mange resurser på at bygge nye rådhus til at rumme administrationerne for de nye enheder. I Christiansfeld blev hoved-

parten af administrationen henlagt til Nørregade 12, der i forvejen havde dannet rammen om Flækken Christiansfelds styre. Rådhuset blev ombygget og udvidet med først 1 og senere endnu en

pavillon, der kunne rumme den voksende socialforvaltning.

Nyt Rådhus
Allerede i 1979 var planerne klar til at bygge et nyt rådhus til er erstatning for Nørregade 12, hvor der efterhånden var blevet alt for trængt. Ved 2. behandlingen af budgettet blev der godkendt beløb allerede for 1980 og i overslagsårene til udgangen af 1983 med et samlet beløb på 13,5 mill. kr.

Modstand
Ved et borgermøde i 1980 var der stor modstand mod rådhusbyggeri. Borgmester Bent Skriver understregede dog, at der er et stort behov, og den endelige afgørelse træffes i 3. kvartal i 1980.

Planen realiseres
Først i 1982 blev planen om nyt rådhus realiseret, idet Byrådet besluttede at købe et par forretningsejendomme

ved H.C. Ørstedesvej for 2,6 mill. kr. Ombygningen var planlagt til at starte i 1983, og ved licitationen var laveste bud på 3,7 mill. kr., hvilket var 500.000 kr. mere end budgetteret.

Rejsegilde
I april 1983 blev der holdt ”rejsegilde”, og umiddelbart derefter startede indflytningen. 70 deltog i festlighederne og Borgmester Bent Skriver sagde, at håndværkerne ikke skulle snydes for et rejsegilde, og han roste dem meget for tempoet i byggeriet.

Åbent hus
I juni blev der holdt åbent hus for borgerne. Jydske Tidende udtaler sig begejstret om kommunens nye ansigt udadtil. - Dels fordøren, der er dekoreret med kommunens smukke byvåben – og indenfor residerer Ulla Kroløkke, fortæller Jydske. Hun skal være kommunens ansigt udadtil, idet hun skal modta-

ge borgerne og ekspedere 300-400 telefonsamtaler pr. dag. Og som en ekstra serviceforanstaltning beretter Jydskes korrespondent på stedet, at Ulle Kroløkke endda har direkte omstilling til rensningsanlægget.

Jydske Tidende udtaler sig begejstret om kommunens ny ansigt udadtil.

Imponeret af Ulla Kroløkke
At Jydske Tidende er meget imponeret af Ulla Kroløkkes indsats spores videre i beskrivelsen af, at ”hun kan også se, hvilke sociale sagsbehandlere, der er optaget af samtale med klienter”. Rådhusets øvrige medarbejdere har ikke gjort samme indtryk på Jydske Tidendes medarbejder ved ”Åbent Hus” arrangementet.

EN SVÆR FØDSEL

Det var ikke en let sag at få samlet en Christiansfeld kommune i 1970. Strukturkommissionen satte de endelige rammer.

At skulle acceptere et så tæt samarbejde med Flækken Christiansfeld med dens særrettigheder, der var erhvervet allerede ved grundlæggelsen, var en svær kendsgerning at sluge for Tyrstrup sognekommune. Men med Tyrstrup, som den største kommune i hele området, var Christiansfeld Flække afhængig af dette samarbejde, som gennem mange år havde foregået på f.eks. ældreområdet og i forbindelse med projektering og bygning af renseanlæg. Omegnssognene var heller ikke uvillige til at samarbejde. Tyr-

strup, Hjerndrup og Frørup havde samarbejde på flere områder.

Først og fremmest Tyrstrup
Det var da også først og fremmest Tyrstrup, man tænkte på, når man tænkte fremtidig storkommune. Men man var dog indstillet på at Christiansfeld skulle med, selv om det var med større betænkeligheder, at landsognene så på denne bykommune. Da Tyrstrup og Christiansfeld endelig havde udtrykt enighed om at ville danne stammen i en ny storkommune, var de tre vestlige kommuner mest positive over for ideen gennem hele forløbet. Selv om Stepping havde koketteret med, at der jo også var forhandlinger længere mod

vest, viste denne kommune stor opbakning til projektet i hele forberedelsesperioden.

FAKTA De sammenlagte kommuner havde den 27. september 1965 følgende befolkningstal:	
Tyrstrup	1905
Stepping	964
Hjerndrup	349
Fjelstrup	1354
Bjerning	381
Aller	521
Frørup	374
Vejstrup	1120
Taps	742
Hejls	885
Christiansfeld	858

Fjelstrups placering
De tre kommuner fra Vejle amt havde ikke megen sympati for at skulle med i samarbejdet. Aller var nok indstillet på samarbejdet, men lurede alligevel lidt på, hvordan Fjelstrup fik sig placeret. Fjelstrup og Bjerning havde helt tydeligt større sympati vendt mod Haderslev Købstad. Navnlig hvis de nordlige kommuner ikke kom med i en Tyrstrup-Christiansfeld kommune, mente man i Fjelstrup, at en kommune mellem Haderslev og Kolding ville blive alt lille til at kunne klare sig. Et forslag fra strukturkommissionen om at dele Fjelstrup kommune mellem Tyrstrup-Christiansfeld og Haderslev Købstad blev ikke positivt modtaget.

Der var således ikke den mest positive stemning til stede i området mellem Haderslev og Kolding for dannelsen af en storkommune.

Hvorfor så ikke dele området mellem de to Købstæder?
Strukturkommissionen havde den klare opfattelse, at der skulle være en kommune mellem byerne. Deres opgave var i første omgang at ordne byernes forhold, og så var der lagt op til, at landkommunerne i vid udstrækning kunne finde frivillige kombinationsmuligheder.

Hensyn til Christiansfeld
Men her kommer hensynet til Christiansfeld ind. Christiansfeld var en flække, altså en by med særlige rettigheder, og

derfor skulle der altså i kommissionens planer som udgangspunkt også være en kommune, hvor Christiansfeld kunne indgå. For at opnå et acceptabelt befolkningsgrundlag bestemte strukturkommissionen, at storkommunen skulle bestå af Tyrstrup, Christiansfeld, Frørup, Stepping, Hjerndrup, Aller, det meste af Fjelstrup, det meste af Bjerning og de tre kommuner fra Vejle Amt, Hejls, Vejstrup og Taps. I alt næsten 10000 indbyggere. Kun amtsråd og sogneråd-/Byråd havde lejlighed til at udtale sig før den endelige afgørelse. Folkeafstemning var ikke et tema i forbindelse med kommunalreformen i 1970.

1997	1997 - 1998	1998 - 1999
1997 - Kommunale folk på natarbejde 240 strandede bilister i snetrafikken, hovedsagelig fra Motorvejen, overnatter i Rådhusets gange og på Tyrstrup skole. Inspektør ansat Oluf Nissen bliver ansat i inspektørstillingen på Christiansfeld skole. Han har været konstitueret siden sommerferien, hvor H.C. Jensen søgte nye udfordringer på en skole i Vojens. Musikeventyr 265 elever fra 5. og 6. klasserne og de frivillige kor på stor opgave d. 1. maj 1996. Sammen med musikskolens elever opføres musikeventyret "På gloende pæle" i Christiansfeld Fritidscenter. Ny SFO Den nye SFO på Fælleden ved Christiansfeld skole bliver 490.000 kr. dyrere end forventet. Licitationen gav et resultat på i alt 2,3 mill. kr.	Nye ledere Eva Korsgård er ansat som leder af hjemmeplejen. Hun kommer fra en lignende stilling i Holsted kommune. Kurt Simonsen er ny Børnechef. Han kommer fra en stilling som leder af Daghøjskolen i Kolding. 1998 - Skattesamarbejde Christiansfeld indgår samarbejde med Rødding, Vojens og Haderslev om ligning af selskabsskatten. Haderslev bliver kontraktholder med Told- og Skatteregionen, og Christiansfeld skal afgive et halvt årsværk. Leder rejser Socialinspektør Dennis Eriksen er på vej væk. Ole Sørensen og Eva Korsgård deler opgaverne indtil videre.	Budgettet sprængt En ombygning af plejehjemmet Birkebo med bl.a. demensafdeling bliver 2,5 mill. kr. dyrere end beregnet. Licitationen viser i alt 18,05 mill. kr. Ny ledelsesstruktur Et moderniseringsprojekt er vedtaget i Byrådet. Der skal fremover være en direktion med 3 medlemmer og mere ansvar længere ude i det kommunale system. Kommunaldirektør Benny Balsgård står bag projektet. I chefstilling er allerede nedlagt. 1999 - Kommunaldirektør ansat Benny Balsgård er ansat som kommunaldirektør. Der var kun en ansøger til stillingen. Han skal nu i sin egen stilling gennemføre det moderniseringsprojekt, han står fadder til.

Æ KARTOFFELMARK I HEJLSMINDE

En lang og trang planlægning

I 1974 blev der udarbejdet en dispositionsplan for hele Christiansfeld kommune. En plan, som har dannet grundlag for den planlægning af Christiansfeld kommune, som vi kender i dag. I denne dispositionsplan fremgår, at der skulle åbnes mulighed for at opføre helårsbeboelser i den sydlige del af Hejlsminde - det man i folkemunde kaldte Æ kartoffelmark. For det var jo herfra Johannes Kjær hvert forår solgte sine nye kartofler. I den første kommuneplan og i senere revisioner, blev området indarbejdet som fremtidig boligområde. I 1993 blev der udarbejdet en

ide og udviklingsplan for Hejlsmindeområdet. Her var området også medtaget. Men først i 1997, blev det besluttet at købe arealet og udarbejde den nødvendige planlægning.

I dag er der ti borgere eller kommende borgere, der har købt en attraktiv byggegrund i Over Noret.

Der blev udarbejdet et lokalplanforslag, som blev fremlagt i otte uger, hvor man havde mulighed for at fremkomme med indsigelser eller ændringsforslag. Der fremkom flere indsigelser mod lokalplanforslaget, herunder

bla. indsigelse fra Sønderjyllands Amt om en visualisering, som man efter forhandling frafaldt. Lokalplanen for området blev endelig godkendt af byrådet den 2. juli 1997, og der var åbnet mulighed for at udstykke 19 parcelhusgrunde. Men i forbindelse med den endelige godkendelse påklagede Landsplanafdelingen lokalplanen til Naturklagenævnet. Landsplanafdelingen påklagede lokalplanen med baggrund i områdets beliggenhed inden for kystnærhedszonen, manglende overensstemmelse med regionplanen. Efter lange og trange forhandlinger med Landsplanafdeling og Sønderjyllands Amt, blev konklusionen, at

lokalplanen blev underkendt, idet denne ikke var i overensstemmelse med Regionplanen for Sønderjyllands Amt. Der manglede en lyserød markering på 1x1 mm i et kortbilag til Regionplanen.

Der kom flere indsigelser mod lokalplanforslaget . . .

Men her på falderebet har Christiansfeld kommune fået godkendt en lokalplan. I dag er der 10 borgere eller kommende borgere, der har købt en attraktiv byggegrund i Over Noret. Her kan de glæde sig til at få en smukt udsigt over Lille Bælt og glæde sig til at bo i et aktivt og vel fungerende lokalsamfund.

HK KLUBBEN

HK-klubben ved Christiansfeld Kommune blev stiftet den 1. september 1969, og det første bestyrelsesmøde blev holdt den 21. oktober 1969. Den første formand for klubben blev Børge Frederiksen, der sammen med øvrige medlemmer var pioner for gennemførelsen af de personale-

goder, som ansatte gennem årene har nydt godt af. Den 26. oktober 2006 blev klubben nedlagt med en tak til dem, som gennem aktivt klubarbejde har været med til at få gennemført gode arbejdsvilkår ved Christiansfeld Kommune.

KUNSTCIRKLEN

Christiansfeld Kommunes Kunstcirkel blev dannet den 16. juni 1975, hvor blev der afholdt stiftende generalforsamling. Foreningens målgruppe var det administrative personale. Formålet var at stimulere interessen for kunst, bla. ved at arrangere udstillinger, samt indkøbe kunstværker til bortlodning blandt medlemmerne. Gennem åre-

ne har der været mange udstillinger, der har skabt glæde og mange diskussioner om de udstillede kunstværker. Foreningen ændrede senere sit formål til også at beskæftige sig med at arrangere kollegialt og socialt samvær. Foreningen holdte sin sidste generalforsamling den 28. april 2006.

FRA 400 TIL 4 KOMMUNER I SØNDERJYLLAND

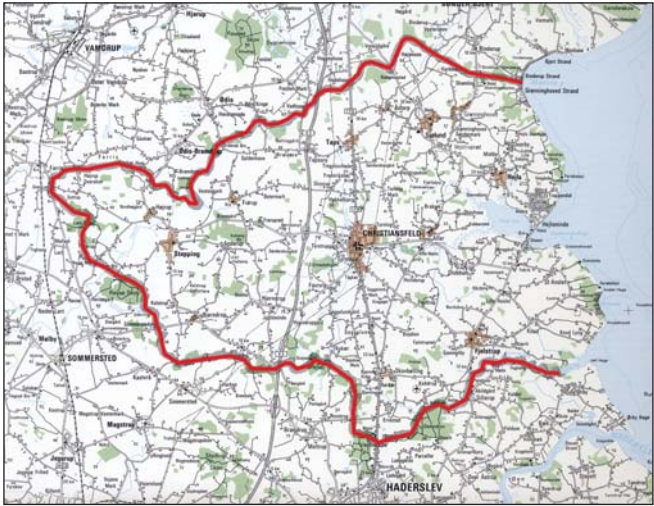
Det er tredje gang inden for de sidste 100 år, at Christiansfeldområdet indgår i en kommunalreform. Efter genforeningen i 1920 skete der en sammenlægning af flere end 400 små landkommuner i det nuværende Sønderjylland til 124 sognekommuner, således at hvert kirkesogn omfattede en sognekommune. Hvor små enhederne var under den prøjsiske administration, kan ses af at f.eks. Aller sogn var delt i 3 små kommuner, nemlig Aller, Skovhuse og Stubbum. I Tyrstrup Sogn var der Bojskov kommune, Favrvrå kommune, Favstrup og Hvinderup kommuner, der i 1882 blev sammenlagt til Hvinderup-Favstrup kommune, Seggelund kommune, Skovrup

kommune og Tyrstrup kommune. I 1895 blev Skovrup og Tyrstrup kommune sammenlagt. Ud over de nye sognekommuner var der de 4 købstadskommuner, Haderslev, Aabenraa, Sønderborg og Tønder samt 5 flækkekommuner, heriblandt Christiansfeld. Denne kommunalreform havde gyldighed fra april 1922. Ved kommunalreformen i 1970 blev der så dannet 23 sønderjyske primærkommuner i en samlet sønderjysk amtskommune. Fra 1. januar 2007 er der så kun 4 sønderjyske kommuner, hvoraf der indgår ca. en sjettedel af den nuværende Christiansfeld kommune. (Kilde: Landsarkivet for Sønderjylland).

1999	1999 - 2000	2000
Musikskolen i »nye« lokaler I den gamle pigeskoles sovesal i Nørregade 12 får musikskolen nu mere plads. Der indrettes kontor, lærerværelse og mødelokale.	Økonomichef er holdt Erik Vestergård, der ikke var med i moderniseringsplanen skulle fratræde til august, men har allerede 15. februar fået job ved Sønderjyllands Statsamts administrations- og regnskabsafdeling	Mangler P-pladser Kommunen er parat til at sælge 7000 m² jord bag hallen til Arla Foods, der mangler P-pladser. Bliver hallen til salg, vil vi da være interesserede, siger direktør Ulrik Eberlee.
Filmbillede Forholdene på Rådhuset er som klippet ud af en westernfilm, udtaler formanden for Haderslev-Christiansfeld lærerkreds, Dan Madsen, på generalforsamlingen i kredsen. Til daglig arbejder han på Christiansfeld skole.	Kommunaldirektør er fyret Byrådet havde ikke længere tillid til Benny Balsgårds evner til at lede forvaltningen. Ved et telefonopkald til Ib Østergård under en rejse til Letland, indvilger han i at overtage det fulde ansvar.	Nyt partnerskab - 121 mill. kr. vil det koste at sikre og bevare Brødremenighedsbyen. Et nyt partnerskab skal fremme bevaringsarbejdet. Partnerskabet underskrives af Brødremenigheden, lokalhistorisk arkiv, selskabet Byfornyelse Danmark og Christiansfeld kommune. Desuden er Realkredit Danmark også repræsenteret ved konference i september.
Skolechef holder Kurt Simonsen er ikke med i planerne i det nye moderniseringsprojekt og skal fratræde til august. Han beder sig dog fritstillet allerede 21. april 99,	2000 - Søndervang Der nedsættes en arbejdsgruppe omkring udbygningen af plejehjemmet Søndervang. Der er forskellige påbud fra arbejdstilsynet, men de skal først være opfyldt om 4 år.	International konference 25. - 27. september afholdtes konference med international deltagelse om bevaring af Brødremenighedsbyen. Augustinusfonden har vist interesse, og vi har fuld opbakning fra UNESCO til projektet om at få vedligeholdt bygningerne, siger borgmester Jørgen From. Augustinusfonden giver tilsagn om 3 mill. kr. til nyt tag på hotellet.
Mange søger Der er indkommet 27 ansøgninger til stillingen som direktør for udvikling og fornyelse. Midt i august blev Ib Østergård ansat i stillingen	Ny Allervej Kommunen er nu parat til at skyde 125.000 kr. i forlængelsen af Ndr. Ringvej mod Aller. Man kan nu gå i gang med projektering.	

GRÆNSEN IGEN IGEN

Både forud for kommunalreformen i 1970 og forud for 2006-reformen har ”den gamle grænse” haft en central rolle i debatten.

Kortet viser Christiansfeld kommunegrænse som den er idag.

Indtil 1864 strakte det slesvigske hertugdømmes sig fra Ejderen i syd og til mod nord til Kolding Fjord, Sønderbro i Kolding, syd om Seest og Vamdrup og videre mod vest til Vadehavet, bl a langs Kongeåen. Da Danmark ikke havde samme succes i krigen mod Preussen og Østrig i 1864 som i krigen 1848-50, måtte det ende med et tab af territorium. Og da danskerne i en pause i krigen sagde nej tak til en mulighed for at dele Slesvig ca. hvor den nuværende grænse ligger, men fortsatte krigen, endte det jo endnu værre.

Fredslutning

En våbenstilstand, der blev indgået på Brødremenigheds Hotel, dannede baggrund for den endelige fredslutning i Wien. Nederlaget betød egentlig, at hele Slesvig skulle underlægges Preussen. Men som erstatning for nogle kongerigske enklaver længe nede i Slesvig, fik kongeriget Danmark tillagt halvdelen af Tyrstrup Herred, nemlig de otte nordligste af herredets sogne, Dalby, Vonsild, Bjert, Sdr. Stenderup, Vejstrup, Hejls, Taps og Ødis. Disse sogne blev tillagt Vejle Amt.

Grænsen fastlægges

Grænsen kom derfor til at følge den Slesvigske grænse fra vest, bl.a. langs Kongeåen, men fra Vamdrup gik den så syd om de otte sogne og ud til Lillebælt ved Hejlsminde. Grænsen mellem kongeriget Danmark og Preussen, det senere Tyskland, lå fast her indtil der efter 1. Verdenskrig blev afstemning

i Slesvig om tilhørsforholdet til de to lande. Resultatet blev som bekendt den nuværende grænse fra Flensborg Fjord til Tøndermarsken. En grænse, der indtil nu har ligget fast i 86 år, mens grænsen, der delte Tyrstrup Herred i to dele kun lå fast i 56 år.

Ny kommunestruktu

Forud for kommunalreformen i 1970 var det sognene nord for 1864-grænsen og Vejle Amt, der udtrykte den største modstand mod at samle en kommune på tværs af delingen fra 1864.

- talte varmt for at inddrage Taps, Hejls og Vejstrup . . .

Der var endda kraftige advarsler imod at komme sammen med »dem« syd for grænsen. Christiansfeld og Tyrstrup, med tilslutning fra de omkringliggende sogne, talte derimod meget varmt for at inddrage Taps, Hejls og Vejstrup i forhandlingerne om en ny storkommune. Det

var strukturkommissionen, der i sidste ende lagde det endelige pres og fik dannet en kommune, der gik på tværs af 1864-grænsen og på den måde fik et befolkningstal, der kunne være bæredygtigt.

Ny kommunalreform

Da det i 2005 stod klart, at der ville komme en kommunesammenlægning, der for Christiansfelds vedkommen- de kunne betyde enten en sammenlægning mod syd til Haderslev eller mod nord til Koldingområdet blev grænsen igen et centralt emne. Denne gang var der ikke betænkeligheder fra nord. Men da Byrådet havde signaleret stor enighed om sammenslutning med Kolding, gav det derimod anledning til stærke følelser for at bevare det sønderjyske og Sønderjylland for sig selv.

Sønderjylland for sønderjyder

Det har især været den del af befolkningen, der fra deres forældre har kendskab til tiden før 1920, der følte det vigtigt at markere grænsen mellem »det gamle land« og det Sønderjylland, der havde stået sammen og stemt sig til Danmark i 1920. For dem føltes denne grænse af så stor betydning, at hvis Hejls, Vejstrup og Taps blev sammenlagt med Kolding, så skulle resten af Christiansfeld kommune naturligvis indgå i en sønderjysk sammenhæng. Følelserne blev ikke mindre stærke af, at byrådet ikke ville acceptere en folkeafstemning om sammenlægnings-spørgsmålet.

»Kattelemmen«

Efter at den første udmelding gik på, at det var hele kommuner, der skulle sammenlægges, åbnede Folketinget en såkaldt »kattelem« for et

Kortet viser kommunegrænsen for NyKolding kommune pr. 1. januar 2007

DE FØRSTE SKAL BLIVE DE SIDSTE

Det var næppe Christiansfeld kommune, som evangelisten Lukas havde i tankerne, da han brugte vendingen i beretningen om Den Snævre Port. Men i hvert fald var Christiansfeld og samarbejdsparterne blandt de første til at starte det forberedende arbejde med en kommunesammenlægning, og Christiansfeld var den absolut sidste kommune, der kom plads.

Efter borgmestersonderinger kom det første møde for kommunalbestyrelsesmedlemmerne fra Lunderskov, Kolding og Christiansfeld i stand på Skamlingsbanken den 17. november 2003. Alle i Christiansfeld Byråd var enige om, at det ville være det fornuftigste at søge et samarbejde rettet mod Kolding, da det lå klart, at regeringen ville lægge op til en kommunalreform.

Vi kan samarbejde

Vi er tre veldrevne kommuner, der vil have nemt ved at samarbejde, sagde Jørgen From forud for mødet. Knud Erik Dinesen udtalte, at med det samarbejde, vi har med Kolding Erhvervsråd, er det helt naturligt for os at indgå i sådant et samarbejde. Kent Glumsø var enig i, at en kommune, som der lægges op til, er interessant. Skal vi vælge med hjertet, ville vi nok vælge Haderslev, men fornuften

siger nordpå, for der er gang i Koldingområdet, tilføjer han.

Vision

På det første møde bliver man enige om, at administrationerne skal udarbejde visioner for en ny kommune og forelægge dem inden 1. april 2004. Strukturkommissionen fremlægger sin rapport på et stort møde i Vingstedcentret den 9. januar 04, og så er debatten for alvor i gang. På spørgsmål fra JydskeVestkysten afviser alle byrådsmedlemmer en folkeafstemning om forholdet. Dog er der enkelte, der giver udtryk for, at hvis der rejser sig et folkeligt krav, så vil de måske overveje en afstemning. JV afholder en afstemning på nettet, der viser ca. halvdelen til hver af byerne Haderslev og Kolding. Bortset fra en pensionistgruppe og beboerne i Bjerning, er der ikke mange reaktioner i denne periode.

Fortsættes næste side

. . . så måtte ønsker fra sogne i Christiansfeld kommune naturligvis også efterkommes

område i Nordjylland, der fik et ønske om folkeafstemning opfyldt. Så måtte ønsker fra sogne i Christiansfeld kommune naturligvis også efterkommes, og efter to afstemninger blev det endelige resultat så, at Fjelstrup, Bjerning og Hjerndrup blev sammenlagt med kommuner omkring Haderslev, mens til-

hængerne af 1864-grænsen i Christiansfeld/Tyrstrup-området kom i mindretal og måtte acceptere en sammenlægning med kommuner omkring Kolding sammen med kommunens øvrige sogne, hvor der også var flertal for at sammenlægge over den grænse, der i 56 år betød en deling af Tyrstrup Herred i to næsten lige store dele.

- mindretal måtte acceptere en sammenlægning . . .

2001	2001 - 2002	2002 - 2003
2001 - Ny hal? Arla har tilbudt at købe Christiansfeld Fritidscenter, hvis der kan skabes enighed om midler til at bygge en ny hal i Christiansfeld. Multichef siger farvel Chefen for børneområdet Poul Erik Jørgensen siger farvel til kommunen efter 28 års tjeneste. Han har tidligere været skatteinspektør, udviklingschef, kulturchef og altså nu til sidst børnechef. Han afgår efter eget ønske. Borgmester stemt ned Et forslag fra borgmester Jørgen From om at antallet af byrådsmedlemmer skal nedsættes fra 17 til 15 bliver stemt ned. Også borgmesterens egne partifæller stemmer imod. Fælles ledelse I Hejls,Taps og snart i Vejstrup er der fælles ledelse i skole/daginstitution. Børne- og Kulturudvalget ønsker at pålægge de øvrige skoler samme model.	Ny socialleder Efter næsten et år uden leder, er der nu ansat afdelingsleder i socialafdelingen. Det er Tom Hansen, der er tidligere A-kasseleder og bor i Kolding. Borgmesteren genvalgt Efter kommunalvalget er borgmester Jørgen From(V) blevet genvalgt som borgmester. Bjarne Højgård Jensen(V) blev 1. viceborgmester og Knud Erik Dinesen(A) blev 2. viceborgmester 2002 - 10. klasse B og K udvalget tager principiel beslutning om, at 10. klasse skal til 10. klasseskolen Kløften i Haderslev. Digitalt Byråd Det nye Byråd er blevet digitalt. Medlemmerne får hjemmecomputer til forberedelse af sagerne, og dagsordenen gennemgås på storskærm til møderne.	Penge til renovering 30 mill. kr. til byrenovering er i sigte. Foreningen Real Danmark sætter beløbet i udsigt over nogle år.I bedste fald start i 2003. Ny hal - Halprojekt er udvalgt blandt 6 forslag. MT Højgård er hovedentreprenør. Projektet er med keglebaner og squashbaner foruden den store hal. Børnehavelukning På grund af økonomien beslutter Byrådet at nedlægge Brødremenighedens Børnehave. 2003 - Ny vej Den nye vej fra Christiansfeld til Aller er åbnet. Den får navnet Allervej.

Fortsat fra side 18

Borgermøde

Efter et nyt møde mellem alle kommunalbestyrelsesmedlemmer, denne gang også med Vamdrup kommune, bliver det besluttet, at der i Christiansfeld skal holdes borgermøde den 16. februar. Ved et byrådsmøde erklærer vikarienrende byrådsmedlem Steen Nielsen, at han går ind for folkeafstemning. Kent Glumsø vil støtte afstemning, hvis 1000 borgere skriver under på et krav. Ved borgermødet i Cuben var der ca. 650 deltagere.

- vil støtte afstemning hvis 1000 borgere skriver under...

Der var en livlig debat, og mange rejste kravet om folkeafstemning. Hvorfor ikke Haderslev? spurgte en deltager. Jørgen From svarede, at ved et møde med deltagelse af borgmestrene fra Vojens, Haderslev og Christiansfeld, havde begge de to øvrige borgmestre sagt: »Vi kan selv.« Så vi har ikke følt behov for at trænge os på.

Meningsmåling

Dagen efter borgermødet kunne JydskeVestkysten offentliggøre en meningsmåling, som bladet havde haft Jysk Analyseinstitut til at foretage. Analysen var på basis af interviews med 705 borgere i Christiansfeld kommune fra alle områder. Ca. 10% af vælgerne. Den viste, at 58% gik ind for sammenlægning med Kolding og 36% foretrak Haderslev. Der var imidlertid stor forskel på de enkelte områder, idet postnummerområdet 6100 havde et flertal på 71% for Haderslev og kun 28% for Kolding, mens det store 6070 område havde flertal på 58% for Kolding og 35% for Haderslev. I 6093 Vejstrup var der kun 12%, der ville til Haderslev,

mens de 88% ville til Kolding. Knap så markant i i 6094 Hejls, hvor der var fletal på 68% for Kolding og 21% for Haderslev.

Underskriftsindsamling

Nu gik en række borgergrupper i gang med at samle underskrifter, der for de flestes vedkommende havde som tema, at man ønskede en afstemning. Borgmesteren modtog 2097 underskrifter på forskellige lister. Byrådet afviste dog stadig en afstemning, bl.a. med den begrundelse, at der ikke kunne opstilles et entydigt valgte

Kontakt til indenrigsministeriet

Sidst i marts 2004 indsender Byrådet et hørings svar til indenrigsministeriet med anbefaling af en sammenlægning med Kolding, Lunderskov og Vamdrup. Men det bliver langt fra den eneste korrespondance med regering og Folketing i de næste måneder. I sommeren 2004 sender Haderslev kommune et brev til indenrigsministeren, hvor man spørger, om Christiansfelds sydlige områder kan komme med til Haderslev. Efter sommerferien svarer ministeren, at han ikke vil tage stilling til lokale territoriale spørgsmål. Det får Borgmester Jørgen From til at udtale »nu er den sag lukket«. Men, men.

Sindal-model

En såkaldt Sindal-model var begyndt at spøge. Der havde et lokalsamfund fået lov til at stemme om at komme med i en anden kommune, end den størstedelen af Sindal skulle sammen med. Det gav grobund for nye forsøg med protester. Der blev startet ny underskriftindsamling i Fjelstrup, og en borgergruppe fra Christiansfeld, anført af tidligere viceborgmester Peter Chr. Jacobsen, Bjerning, fik foretræde for Folketingets kommunaludvalg.

Folketinget beslutter afstemning

I marts 2005 beslutter Folketinget, at der skal afholdes afstemning i Fjelstrup, Bjerning og Hjerndrup. Det får borgergruppen i Christiansfeld til at arbejde for, at der skal stemmes i flere sogne, og gruppen deltager i endnu et møde på Christiansborg. Byrådet fastsætter den 19. april som afstemningsdag for de tre sogne. Men det skulle ikke blive det sidste om afstemninger i Christiansfeld. Den 14. april bliver folkeafstemningen nemlig aflyst. Indenrigsministeren har besluttet, at sende en opmand til Christiansfeld. Han får til opgave at undersøge, om der skal være afstemning i alle syv sogne syd for den gamle grænse. Han skal komme til Christiansfeld den 28. april, og alle grupper og enkeltpersoner, der ønsker at tale med ham, kan få foretræde.

Opmanden efterlyste unge mennesker som ikke var repræsenteret

Opmanden

Tidligere Århusborgmester og indenrigsminister, Thorkild Simonsen, var ministerens udsendte opmand. Han havde været i en del andre kommuner, hvor der var problemer med den endelige fordeling, og Christiansfeld var hans sidste mission i denne omgang. Han kom allerede den 27. april og holdt et møde med de implicerede borgmestre. Da han så listen over grupper, der ville tale med ham, efterlyste han unge mennesker, som ikke var repræsenteret. Næste morgen blev Rådhuset kimet ned af unge, der da gerne ville tale med Simonsen, og besøgslisten blev forlænget.

Overholdt tidsplanen

Selv om møderækken startede med et kvarters forsin

kelse om morgenen, var tidsplanen indhentet inden mid

dag, og alle grupper og enkeltpersoner blev hørt, inden dagen var omme. Han lovede en afgørelse om en uge.

Alle, der havde været i kontakt med opmanden, udtrykte stor tilfredshed med behandlingen. Både unge og ældre. Han var lyttende og vidste meget om problemstillingen. Han spurgte ind til alle grupper og fik et nuanceret billede.

Koldings Borgmester Per Bødker udtrykker frustration over, at Kolding kommunes fremtid stadig er uvis.

Ny afgørelse om afstemning

Den 4. maj 2005 forelægger Thorkild Simonsen resultatet af sine forhandlinger i Christiansfeld for Folketingets kommunaludvalg og han kan foreslå afstemning i de syv sogne, som hans mandat omfatter. Men indenrigsminister Lars Løkke Rasmussen forslår, at udvalget skal beslutte,

at hele kommunen skal til afstemning. Desuden bliver der en »kattedlem« for de sogne, der ikke ønsker at følge flertallet. Det forudsætter, at man i sognet samler underskrifter fra 30% af de stemmeberettigede inden 14 dage. I øvrigt takkede udvalget og ministeren hjerteligt opmanden for hans omfattende arbejde.

Så kommer afgørelsen - måske?

Den 25. maj 2005 stemte Christiansfeld kommune om fremtidigt tilhørsforhold til Lunderskov, Vamdrup og Kolding, eller til Gram, Vojens og Haderslev. 60,4%, 3376 personer, stemte for Koldingsiden, mens 39,6%, 2214 personer, stemte for Haderslevsiden. Der blev samlet underskrifter i Hjerndrup, Stepping, Bjerning og Fjelstrup, og i Christiansfeld var der også en borgergruppe, der samlede underskrifter.

De fire sydlige sogne får lov at stemme igen. Den 16. juni 2005 er der afstemning i hvert sogn, og det betyder, at to gamle afstemningssteder genåbnes denne dag, nemlig Bjerning og i Hjerndrup. Afstemningsresultatet blev, at Fjelstrup og Bjerning stemte sig til Haderslev med et pænt flertal, mens der kun var seks stemmers flertal for Haderslev i Hjerndrup. Stepping havde flertal for Kolding.

Endelig på plads

Endelig, næsten to år efter det første møde på Skamling, var Christiansfeld kommunes fremtidige tilhørsforhold afklaret. De fire sydlige sogne sammenlægges med Gram, Vojens og Haderslev. Det drejer sig om godt 17% af kommunens befolkning. De 83% skal fremtidig høre sammen med Lunderskov. Vamdrup og Kolding. 31. december 2006 er 37 års funktion for Christiansfeld storkommune slut.

DEBATTEN HÅRD - MEN IKKE JUST HJERTE

Da der endelig kom gang i debatten om Christiansfeld kommunes fremtidige tilhørsforhold, blev der ikke lagt fingre imellem.

Det var navnlig byrådets uvilje mod at foretage afstemning, der gav anledning til debat. Også uvilje hos en hel del borgere mod at komme sammen med Kolding blev kraftigt markeret. Denne uvilje blev navnlig udtrykt af den ældre del af befolkningen, men de yngre gennemgående havde større lyst til at se sig selv i en ny Kolding kommune. De sydlige sogne havde naturligvis også en geografisk pointe. Men splittelsen skabte en ubehagelig atmosfære i byen og i lokalsamfundet i løbet af 2004 og 2005, indtil det endelige resultat forelå. Det sønderjyske blev betonet kraftigt fra en hel del af dem, der deltog i den offentlige debat. Desværre blev tonen også præget af skarpe udfald mod personer og persongrupper. Ikke mindst borgmester Jørgen From stod for skud. Dels bosat i Fjelstrup, hvor et flertal øn

skede Haderslev, og hvor han arbejdede for samarbejde med Kolding. Men også personlige antipatier i almindelighed mod borgmesterens person fik et opkog i forbindelse med kommunedebatten og fjernede fokus fra det saglige indhold. I det hele taget blev debatten kørt mere på følelser, end på saglige argumenter. Også opmanden Thorkild Simonsen bemærkede den skarpe tone i debatten, men han formåede at nå ind til de saglige argumenter hos alle de grupper, der havde foretræde for ham. Selv om det ikke var hans forslag, men indenrigsministerens, der blev resultat af hans forhandlinger, så har han nok påvirket med en vejledning af ministeren med den salomoniske løsning, at hele kommunen skulle til afstemning. Denne løsning littede på den trykkede stemning i området. Hvem der har ansvaret for kattedlemmen står hen i det uvisse.

2003

Tilbygning

Det bliver besluttet, at Tyrstrup skole skal om- og tilbygges. Tyrstrup og Christiansfeld skoler nedlægges og samles på Tyrstrup skoles matrikel. Der laves jobprofil til ledelse. Lærernes støtter, men der skal være penge, så det sker i et hug.

På engen

Det besluttes, at plejecentret skal bygges på engen i sydbyen ved Taps Å.

Kommunalreform til debat

Marianne Jelled diskuterer ved et besøg i Christiansfeld kommunalreform med Borgmester Jørgen From. De er uenige om tidspunktet, men er enige om, at reformen kommer, og at Christiansfeld kommunes dage er talte.

Hæderspris

Den nye hal, Cuben, får kulturministeriets tilgængelighedspris i konkurrence med 8 andre institutioner i Danmark.

2003

2004 - Tilfredshed

En spørgeskemaundersøgelse viser, at de ældre generelt er tilfredse med madordningen. 76% svarer, at de er enten meget tilfredse eller tilfredse.

Farvel til leder

Skoleinspektør Oluf Nissen Christiansfeld skole forlader kommunen for at blive skoleinspektør på Brorsonsskolen i Varde. Han mente ikke at have en fremtid på en fællesskole i Christiansfeld., sagde han til JydskeVestkysten.

Helhedsplan - Der er blevet præsenteret og underskrevet en helhedsplan for Christiansfeld. Det er Brødremenigheden, kommunen og fonden Real Dania, der udgør styregruppen. Planen angiver retningslinier for bevarelse og udvikling af det kulturmiljø, der findes i Christiansfeld by.

Viceborgmester går ud

Bjarne Højgård Jensen(V), der er l. viceborgmester forlader Byrådet. Han skal hjælpe landene i Baltikum med opbygningen af

2004 - 2005

forsvar. Steen Nielsen indtræder i Byrådet i stedet. Kaj Paaske bliver l. viceborgmester.

Ny skoleleder

En ny skoleleder, der skal samle de to skoler Tyrstrup og Christiansfeld, er blevet ansat. Det er Hans Winther, der skal lede de sammenlagte skoler. Han kommer fra en stilling som skoleinspektør i Vonsild i Kolding kommune, og han skal starte l. januar 05 med udgangspunkt på Rådhuset.

2005 - 17 millioner

Der er skaffet yderligere 17 mill. kr. til istandsættelsen af bymidten. Det er Real Dania, der er kommet med tilsagnet, og Brødremenighedens Jørgen Boytler udtrykker glæde over tilsagnet. Jørgen From konstaterer, at det nu er muligt at starte 2. fase, hvor kommunen skal bidrage ved renoveringen af torvet og Kongensgade med l,3 mill. kr.

TOPFOLK PÅ GLAT TAG

Udvalgsformand og embedsmand rensede asbesttag med højtryksspuler.

Gdr. Vagn Andresen havde sidst i maj 1989 fået hjælp af en af sine venner, Kaj Bøhme, ved afrensning af mos og alger på sit asbestholdige tag på gården i Skovrup. Afrensningen foregik ved højtryksspuling, og hele arbejdet var sikkert afsluttet uden større opmærksomhed fra omgivelserne, hvis ikke det var fordi Kaj Bøhme mistede fodfæstet på det algebesatte tag, faldt ned og brækkede den ene fod.

Ulovlig højtryksspuling

Nu var der mange, der efterfølgende kunne gøre de foretagsomme folk opmærksom på, at afrensning af asbestholdigt tag med højtryksspuler var ulovligt. Og var det ikke, fordi Vagn Andresen(V) var formand for Christiansfeld kommunes tekniske udvalg og hjælperen Kaj Bøhme var bygnings- og brandinspektør ved samme kommune, så var

der måske heller ikke blevet en større historie ud af det. Selv om det var arbejdstilsynet, der skulle holde tilsyn med overholdelsen af asbestbekendtgørelsen og ikke kommunens miljøtilsyn, som Vagn Andresen var øverste chef for, så udtaler han alligevel til Jydske Tidende, at ”jeg burde jo nok have kendt reglerne”. Højtryksspuleren var vist i øvrigt lånt hos teknisk forvaltning.

Kom med i revyen

Episoden blev genstand for en særdeles grundig og kærlig behandling i Felderrevyen senere samme år, hvor ikke mindst Bøhme fik megen opmærksomhed. Sidst i revyen blev der dog lagt nogle bemærkninger i munden på Vagn Andresen, der udtrykte sin forargelse over, at brandinspektøren løb med hele æren for fodfejlen.

Et sidste spadestik for Christiansfeld kommune, kommune skiltet graves op.

KILDERNE

Fra fire aviser til kun et enkelt vågent presseøj, der holder opsyn med kommunen.

For at finde stof til historien om Christiansfeld kommune har avisernes referater og informationer om begivenheder og politiske beslutninger været langt det største kilde-materiale.

Mens der i kommunens senere år kun er en avis, der referer fra Christiansfeldområdet, nemlig JydskeVestkysten, så var der i begyndelsen fire aviser, der havde kig på begivenhederne her. Jydske Tidende dækkede området fra redaktionen i Haderslev mens Kolding Folkeblad var

det andet store dagblad i området. Denne avis havde endda en lang årrække en redaktion i byen. Indtil oktober 1972 havde den socialdemokratiske Sønderjyden jævnligt referater eller kommentarer. Ligeledes indtil 1972 refererede dagbladet Dannevirke-Hejmdal fra Christiansfeld kommune, men bladet blev så opslugt af Jydske Tidende. Der blev altså to aviser færre i løbet af 1972. Men samtidig med at Jydske Tidende overtog Dannevirke, så etablerede dagbladet Vestkysten sig i Haderslev, og på den måde var der stadig tre aviser.

Avisfusion

Det holdt indtil 1991, hvor de

to aviser, der havde lokalredaktion i Haderslev, Jydske Tidende og Vestkysten, fusionerede og blev til JydskeVestkysten.

Fra 1987 har lokalhistorisk arkiv selv klippet ud og arkiveret så der er en komplet samling.

Nu var der altså to aviser tilbage, og Kolding Folkeblad havde rationaliseret, så Christiansfeld i en årrække blev dækket af redaktionen i Vamdrup. I juli måned 1995 blev de to aviser, der i flere år havde haft samme ejer og

chefredaktør, så slået sammen til en avis, nemlig JydskeVestkysten. Det blev redaktionen i Haderslev, der fortsat skulle dække Christiansfeldområdet. Da kommunesammenlægningen var en realitet, blev Christiansfeld flyttet til Koldingredaktionen, hvorfra den eneste pressebevågenhed de sidste par år har været rettet mod den 36-årige kommune.

Arkiverne

Heldigvis er der nogen, der har gemt de gamle aviser, nemlig de lokalhistoriske arkiver og kommunen. De første seks år, nemlig indtil 1976 har man på borgmesterkontoret klippet de daglige spal-

ter om Christiansfeld ud, og de mange udklip er nu opbevaret på lokalhistorisk arkiv i Christiansfeld.

Fra 1987 har lokalhistorisk arkiv selv klippet ud og arkiveret, så der er en komplet samling Christiansfeldudklip for perioden 1987-2006. Men der mangler altså ca. ti år, nemlig 1977 til 1886. Her har det været nødvendigt at søge hjælp på Byhistorisk Arkiv i Haderslev, der har alle årene af aviser indbundet, måned for måned.

Set med journalisterens øjne

De begivenheder, der omtales i historien om Christiansfeld Kommune, er beskrevet af avisernes journalister, men

naturligvis udvalgt af redaktionen af denne udgivelse. Men der er ikke foretaget kontrol af, om aviserne har opfattet informationer fra kommunen rigtigt. Der er gengivet det billede, som befolkningen har fået formidlet af deres lokale avis, ligesom beskrivelsen af begivenheder og beslutninger giver et billede af den udvikling, som kommunen har gennemgået i sin levetid.

Der er i de 36 år naturligvis sket mange andre små og store begivenheder i Christiansfeldområdet, som er beskrevet i avisen, men her er kun udvalgt og medtaget forhold, der har direkte relation til den kommunale virksomhed.

2005	2005 - 2006	2006
Dispensation Kommunen kan selv dispensere fra åbeskyttelseslinien ved Taps å i forbindelse med plejecenterbyggeriet, og det gør man så. Naboer, Naturfredningsforeningen og SF-eren Chr. Gøttig raser.	Ingen brandstation Der blev ingen ny brandstation i Fjeldstrup i denne kommunes tid. Byrådet stemte den ud af budgettet og overlod en evt. ny station til Ny Haderslev. Brandværnet demonstrerede ved byrådsmødet i fuldt ornat og kørte til og fra med udrykning.	Starten udskudt Samarbejdsudvalget vil afvente tværgående undersøgelse af hele skolevæsenet, så der bliver ingen start på skolebyggeriet i første omgang.
Skolen er startet Nu er Tyrstrup skole og Christiansfeld skole blevet til én skole, Christiansfeld skole, der startede skoleåret med, at Hans Winter bød alle børn og medarbejdere velkommen. Det skete i skolegården på Gl. Kongevej. Skolen starter med 630 børn.	2006 - Nyt job Kommunaldirektør Ib Østergård Rasmussen har fået job som kommunaldirektør i Guldborgsund kommune. Han afløses af Helge Gellert, der for 33 år siden startede som elev ved Christiansfeld kommune.	Et skoledistrikt Efter indstilling fra de to skoler sammenlægges skoledistrikterne for Hejls og Vejstrup skoler i 2007. Fremover bliver der tale om én institution med foreløbig 2 skolebygninger.
25 år Børnehaven Regbuen, tidligere Sct. Georgsgården, fylder 25 år. Lederen Inge Kepp, souschefen Anne Marie Hansen og tillidsrepræsentanten Birthe Rasmussen har været med i alle årene.	Projekt skal godkendes Byggeprojektet for Tyrstrup skole er vedtaget af Byrådet i Christiansfeld og afventer nu godkendelse af Sammenlægningsudvalget i Kolding. Skolebestyrelsen ønsker alternativt forslag vurderet.	Ny brandbil Tyrstrup Frivillige Brandværn får nøglerne til en ny automobilsprøjte. En P310 Scania til 1,5 mill. kr. Den gamle sprøjte er sat til salg.